

ಸಂಪುಟ ೧೧

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೫೩

ಸಂಚಿಕೆ ೧೨

ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ದ. ಕೃ. ಭಾರದ್ವಾಜರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಗಾಂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದರು. ಹಿಂದಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ತನು ಮನ ಧನಗಳನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೂ ವಿ.ಗಿಲಾದ ಅವರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕಾಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಬೆಳೆವ ತರುಣರಿಗೆ ಆ ವಯಸ್ಸಿನ ಜೀವನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಳಲು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿದಾತ. ಕನ್ನಡ ನಗೆಯ-ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಹಿರಿಯರು. ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಕೈಲಾಸಂ ಮಿಂಚಿನ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರೂ ಮಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸೊಬಗನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾಡು, ನುಡಿಗಾಗಿ, ಬಡತನದಲ್ಲೇ ಕಡೆಯತನಕ ದುಡಿದು, ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿ, ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ನನಗೆ ಸುಖ. ಜೀರೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಜೇಡವೇ ಜೇಡ ಎಂದ ಕರ್ಮ ಯೋಗಿ ಭಾರದ್ವಾಜರು. ಆತನಂತಹವರ ಅಮರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಕೂರವಂಜಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯೆ ಬಾಳು ನಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

—ಸಂ.

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

೧೧, ೩೮೨ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ೮೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ. (ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ)
—ಅಂದವೇಲೆ ರಾಜಕಾರಣ ಕೈದಿಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕು! ಆ ವೈಭೋಗ ಅನು
ಭವಿಸಲು!!

* * *

ಮಿ|| ಹೆನ್ರಿ ಕ್ಯಾಟಾ ಲಾಜಾರವರು ಐಸಾನ್‌ಹೋವರರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ
ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರಷ್ಯಾ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಕೈಕುಲುಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರಂತೆ—
ಪ್ರಪಂಚ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ.

—ಆದರೂ ಕೈ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ??

* * *

ತಿರುಪತಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬಂದನಂತರ ವೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು
ಮದು ಪ್ರಚುರವಾಗಿದೆ.

—ಆದರೆ ಆ ಟೋಪಿ ಲಕ್ಷಣದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ!!

* * *

ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ ಮಾಯವಾಯಿತು. ೩೫೦೦ ರೂ.!!

—ಅದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯವರಿಂದ ಅಸಹರಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು
ಬಂದಿದೆಯಂತೆ.

* * *

ರಫೋತ್ಸವ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿರಹಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ
ವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

—ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಾ ಇರುವುದರಿಂದ ರಫೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ—
ಆಹಾರಸಮಸ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು! ಅಲ್ಲವೇ??

* * *

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು
ಡಾ|| ರೆಸ್ಲಿಸ್ ಆತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

—ಈಗಿರೋ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾದರೇ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರು
ವಾಗ, ಮುಂದೆ ಚೆನ್ನಾದ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೇ
ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೇನೋ?

ಉ ರಿ ಗಾ ಳು

ಹೊನ್ನಿನನುರುಡು ಯೋಜನೆ ಕೈ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸಾಗರದ
ಹೊನ್ನಿನ ತೋಡಾ ಹಾಕಿದವರು ಹೇಳಿಕೆಯಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಕೂಹಕ!!

* * *

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಬಲು ಸುಲಭ. (ನಾಯಕರ ಹೇಳಿಕೆ)

—ಮಂಗಳೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಧಾರವಾಡದವರು, ಧಾರವಾಡದ ಕನ್ನಡ ಮೈಸೂರಿ
ನವರು, ಮೈಸೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಈ ರೀತಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಮಿತಿಯಾದರೆ
ಬಲು ಬಲು ಸುಲಭ!!

* * *

ತರಂಗಿಣಿ ರಾಗದ ನಿರ್ಧಾರ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರು
ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

—ಎರಡು ದಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ! ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ದಿನ ರಂಗಿಣಿ ನಿರ್ಧಾರ
ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ದಿನ ತರಂಗಿಣಿ ವಿಚಾರ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬರು ಬರೆದಿರುವುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

* * *

ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನ ಐವಕ್ಕೆ ವಿಾರದೆ ಇರಲಿ. (ಹೇಳಿಕೆ)

—ನ್ಯಾಯ! ನಮಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ!!

* * *

ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ನಾಲ್ಕನೇ ತಂಡ!

—ಒಂದೊಂದು ತಂಡದವರೂ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ.

—ಎನು! ಮಹಾ! ನಾವು ಉಣ್ಣುವ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಬರಲಿ! ತಿಂಗಳಿಗೆ ಐವತ್ತು
ಕೊಟ್ಟರೂ ತಿಂಗಳೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಿ!!

ಕಾಲಾವಾಣಿ ಯಾತ್ರೆ ಯೆಂದರೆ ಹೆದರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರು
ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

—ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಕೆಚ್ಚಿದೆಯವರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕೆ!!

* * *

ಇಷ್ಟೂ ಯೆನ್ನಾ ನಿರೋಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಹುದಂತೆ
(ತಜ್ಞರ ಹೇಳಿಕೆ)

—ಈ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಯಾರ ಇಷ್ಟಾಯೆನ್ನಾ ಇದೆಯೋ! ಪರಮೇಶ್ವರನೇ
ಬಲ್ಲ !!

* * *

ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. (ಮುಖಂಡರ ಹೇಳಿಕೆ)

—ಅವಕ್ಕೇನು ಶಿಕ್ಷಣನಾಡಲು, ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಿತು!!

* * *

ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಸಿದ ನೀರು! (ಆರ್. ಪಿ. ಎಫ್. ವರದಿ)

—ಇವರಲ್ಲೇನು ಹೊಸದು!! ಕಾಲಾನು ಕಾಲದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದನ್ನೇ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ??

* * *

ಚೆನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ! (ಪತ್ರಿಕೆ)

—ಚೆನ್ನದಾದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವ ಇರಲೇಬೇಕು! ಅವಕ್ಕೇ
ಬೇರೇ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನ ಪಟ್ಟಣದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು!!

* * *

ರಾಮನಗರದ ೨೨ ಮಂದಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಂತೆ.

—ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿದ್ದಿದ್ದರೆ—ಅಗಸರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್
ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

* * *

ಧನೇದಾರನ ಸೈಕಲನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾರಿದನಂತೆ.

—ಅಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವವನಿಗೆ ಮಾರಿರಬೇಕು!!

— * —

‘ ನಾಗಾ! ’

—o—

ಬಾಗಿಲು ಸಂದಿನಿಂದ ನಾರಣಪ್ಪ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ, ಮಂಡಿ ಊರಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು....

ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ಉಪ್ಪಿನ ಮಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಹತ್ತಿರ ವಿರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ನೀರಿನ ಚೊಂಬು ಒಂದು ಟಂಬ್ಬರ್ ನೀರು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬಲಗಡೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಹುಳಿ, ಇವು ಸಾಲಾಗಿ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದುವು.

ಉಸ್ಸಪ್ಪ, ಅಂತ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಳು. ಏನನ್ನೋ ನೆನೆದು, ಬಿಸುಸುಯ್ಯಳು ಹಣೆಯಿಂದ ಬೆನರನ್ನೊರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಕೊಂಚವೇ ಕೊಂಚ ಅನ್ನವನ್ನು ಒಡಿಸಿ ಕೊಂಡು, ತುಪ್ಪಕ್ಕಾಗಿ ತಡಕಾಡಿ, ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕವಳವೆರಡನ್ನು ನುಂಗಿದಳು.

ಅನಂತರ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನ್ನ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾರನ್ನು ಹುಯ್ದು, ಆದಷ್ಟನ್ನೂ ಕಲಸಿದಳು....ಒಂದು ಕಬಳ ಬಾಯ ಕಡೆ ಹೋಯ್ತು....

ಇದೇ ಸಮಯವನ್ನೇ, ನಾರಣಪ್ಪ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಬಾಯನ್ನು ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವಳೇನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ, ಎಂದು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವನ ಹಂಬಲ. ಆ ಸಾರನ್ನವನ್ನು ತಿಂದಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಮುಖ ಭಂಗಿಯೇನಾಗುತ್ತದೆ, ಅಸಹ್ಯವೇ, ಭಯವೇ, ವ್ಯಸನವೇ, ಅವಳು ತಕ್ಷಣವೇ ಎದ್ದು ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಕಬ್ಬಿಡ್ಡಿನಕಡೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆಯೇ, ಇಲ್ಲ, ಕೂತ್ಲೇ ಕೂರುತ್ತಾಳೋ, ಎಂಬ ಸಂದೇಹಗಳು ಅವನನ್ನು ಬಾಧಿಸಿದವು.

ಸಾರನ್ನ ನಾಲಗೆ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು.

ಅವಳು ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಕೊಂಚ ಓರೆಯಾಗಿ ಕಣ್ಣನ್ನು ವಾಲಿಸಿ ನಾರಣಪ್ಪ ಬಗ್ಗಿದ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಅವಳ ಮುಖ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು.

ಅದರಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷಕಾಲ ಅಸಹ್ಯದ ಅತಿರೇಕ ಕಾಣಿಸಿತು. ತಕ್ಷಣವೇ, ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳು ಮೂಡಿದವು. ಆಲೋಚನಾ ತರಂಗ

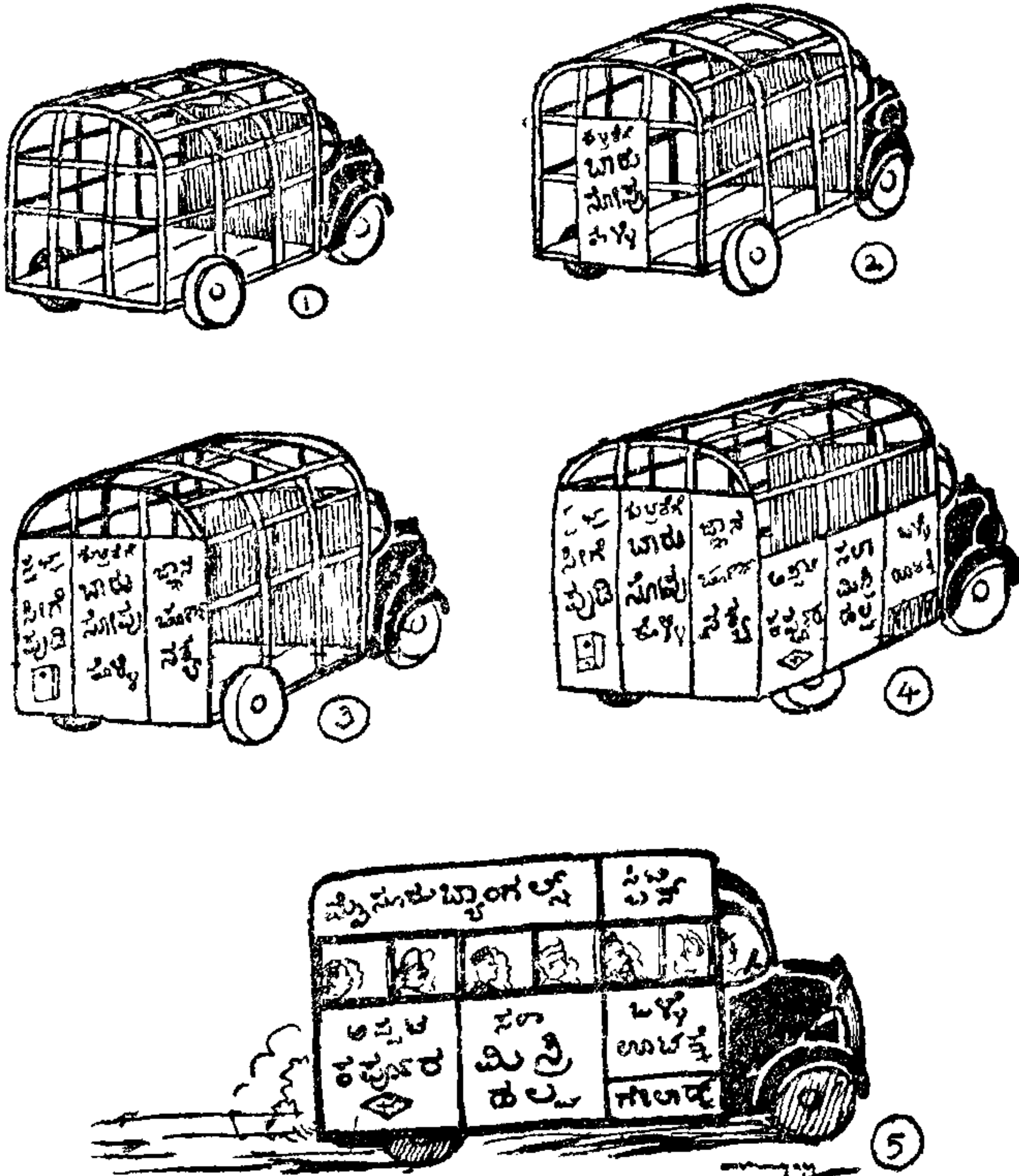
ಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದಾಗಿ ಹೆಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀದಿ ಬೀರಿಹೋದವು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಹಲ್ಲು ಕಚ್ಚುತ್ತಾ, ಪೂರ್ತಸಾರನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ನುಂಗಿದಳು. ನೀರು ಕುಡಿದಳು.

ನಾರಣಪ್ಪ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು, ಎದ್ದ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ. “ನಾಗಾ! ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಆರ್ಥಾಂಗಿ! ಸೀತೆ! ಸಾವಿತ್ರಿ! ಭಾರತಮಹಿಳಾಮಣಿ!” ಎಂದು ಅವಳ ಗಲ್ಲವನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದ.

ಏಕೆ, ಎಂದಳವಳು.

“ಇವತ್ತು ನೀನು ಸಾರಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನು ನಿನಗೆ ಅದರ ಸುಳುವುಕೊಡದೆ, ಸಾರನ್ನ ತಿಂದೆ. ಅಗ, ನನಗನ್ನಿಸಿತು, ಅದೇ ಸಾರನ್ನ ನೀನು ಬಡಸಿಕೊಂಡಾಗ, ನನ್ನ ಸಾರು ಸಪ್ಪಗಿದ್ದರೂ, ನಿನ್ನ ಸಾರಿಗೆ ನೀನು ಉಪ್ಪು ಬೆರೆಸಿ ಕೊಂಡು, ರುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿನ್ನ ಊಟ ಪೂರೈಸುತ್ತಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು.. ಅನುಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಭಲಾ! ನಾಗಾ! ನೀನು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದೆ!” “ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೀತೆ” ಎಂದು ನಾರಣಪ್ಪ ಮೆಚ್ಚಿಸ. ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಏತಿಯೋ ಇರಲಿಲ್ಲ.

—ಶ್ರೀಮತಿ ಕೇಸರಿ.



ನಾಲ್ಕುಬಾರಿ ಬರೆದ ನಾಟಕ

ಕಾಳಿದಾಸನ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕದ ಈಗ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ರೂಪ....ಮೊದಲನೆಯದಲ್ಲ ...ಮೂರನೆಯದು.

ಧೀರೇಟರಿಗೆ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಗ್ಗಿ, ನರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಳಿದಾಸ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೂರುಬಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ.

ಮೊದಲು ಅನನು, ಪಾಪ, ಕೇವಲ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ, ಅದೇ ಉಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ, ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದನಂತೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಶೀಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. “ಲೋಕತ್ರವದ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ವಿವಾಹಂ ವಿಧಿನಾಕುರು” ಎಂದು ಶಕುಂತಲೆ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗಂತೂ, ಜನ ರೇಗಿವಂತೆ. ಆಮೇರೆ, ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಅಶರೀರಿ ಕೇಳಬಂದಾ, ಇವಳು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿ, ಇದು ನಿನ್ನ ಮಗ, ಎಂದಾಗ, ಅವನ್ನು ಕೇಳಿದ ದುಷ್ಯಂತ ತೆಪ್ಪಗೆ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳವನ್ನೇ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವೃಂದ ಎದ್ದು ಹೊರಟೇ ಹೋದಂತೆ.

ಇವರಿಂದಾಗಿ, ಕಾಳಿದಾಸ ತನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಪುನರ್ಲಿಖಿತ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ, ದುಷ್ಯಂತ ತಾಯಿ ಮಗಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ದೂರ್ವಾಸ ಶಾಪ ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಗಂಡಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅನಾಹುತ ಎಂಬ ಜನರಂಜಕ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ. ಆದರೆ, ಕಳೆದುಹೋದ ಉಂಗುರ ಮುನಿಸಿಸಲ್ ಆಳುಗಳು ತಕ್ಷಣವೇ, ತಾಯಿ ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ಅರಮನೆ ಬಾಗಿಲು ದಾಟುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಶರೀರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ನಾಟಕವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಪಂತರಿಗೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ.

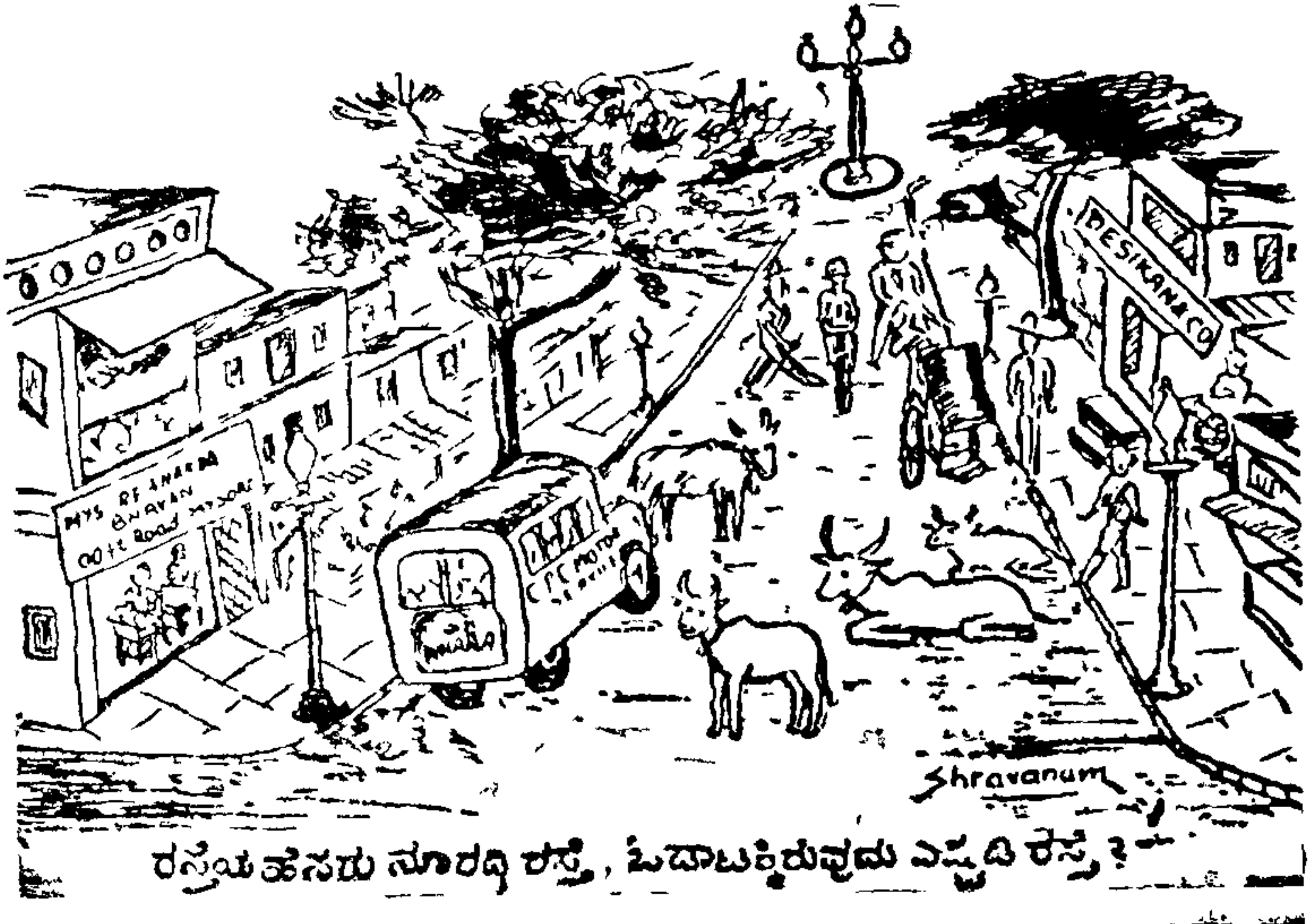
ಆದರೆ, ಬಸುರಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಓಡಿಸಬೇಕು, ಸ್ತ್ರೀನು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಲಂಬಿಸಬೇಕು, ಆಸ್ಥಾನದ ದ್ವಿಜರನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿ ವಿದೂಷಕರಾಗಿಸಬೇಕು, ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತರ ಪಂರ್ತ್ವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸೋಮನಾಥ ದೀಪನಾಥ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ನಟರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಪಾರ್ಕು ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕು, ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಮೂರನೆಯಬಾರಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಗಳಿಸಿದ.

ಇದಿಷ್ಟು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರ.

ಆದರೆ, ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಸಿಗದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು 'ಶಾಕುಂತಲ' ವಿದೆ; ಅದ ರಲ್ಲಿ, ದುಷ್ಯಂತನ ಅಂತಃಪುರದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಆರು ಇವೆ, ಬೆಸ್ತರ ಪಾರ್ಶ್ವನವರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಂಗುರ ಹೋದ ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಾಳಿದಾಸ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾಡಿರುವನು. ಎಂದೆಲ್ಲ ವಿದ್ದಾನ್ ಚಂದ್ರಲೇಖಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಅಭಿವ್ರಾಯಪಟ್ಟದಾರೆ. ಉಂಗುರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತೆಂದೂ ಅವನ್ನು ಯಾರೋ ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯ ವೇಶ್ಯೆಗೆ ಇತ್ತು ನೆಂದೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಪಾರಶಾಲಾ ತರುಣರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮನಮೋಹಕವಾದ ವೇಶ್ಯಾಗೃಹಲೀಲೆ, ವೇಶ್ಯಾಜೀವನ ರಹಸ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಳಿದಾಸ ಹದಿನಾರು ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ನಾಟಕದ ಮಂದಿರ ಕಿಕ್ಕಿರಿನಂತೆ ಮಾಡಿ, ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನಗರದ ಒಂದು ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬಂಗಲಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ, ಎಂದು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು, ಈಗಿನ ಹಲವು ಸ.ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ, ಬರೆದಿದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕುವತನಕ ನಾವು ಅವನ್ನು ಊಹೆಯಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

—ಸತಂಜಲಿ.



ರಸ್ತೆಯ ಹೆಸರು ನೂರದಿ ರಸ್ತೆ, ಓಡಾಟಕ್ಕಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ?

ಕಿಟ್ಟು ಬೀಗರನ್ನು ಕರೆದು ತಂದುದು

ಬಂದೇಬಿಡ್ತು ಮದುವೆಯವಾರ.

ಬುಧವಾರ ಮದುವೆ. ಮಂಗಳವಾರ ವರಪೂಜೆ ಕೂಡದು. ಅಂದರೆ ಸೋಮವಾರ ವರಪೂಜೆ. ಬರುವವರೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಬರೋರು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ.

ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಿಂದ ಅಳಯನ ಅಕ್ಕ ಭಾವ ಬರ್ತಾರೆ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕರೆದು ತರಬೇಕು. ಆ ರೈಲು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬೆಳಗಿನ ರುವ ಐಸೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ಅದ ಮೇಲೆ ಕಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಅಲಾರಂ ಇಟ್ಟು ಮೂರೂವರೆಗೆ ಎದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ಬಿಸಿಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟು ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ರೈಲ್ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಜಟ್ಟಾ ಸಾಬಿಯನ್ನು - ಮೊದಲ ಸವಾರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವನ ಹತ್ತಿರವೇ ಆ ಬೈಸಿಕಲ್‌ನನ್ನೂ ಇಟ್ಟು, ಐದೂಕಾಲಿಗೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನನ್ನೂ ಸೇರಿದ-ಎರಡಾಣೆ ಸುಂಕಕೊಟ್ಟು—

ಆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಜತೆ ಗುಡಿಸುವವರು, ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಧೂಳನ್ನು ಹೊಡೆದಿಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಾಸರ ಹಾವಿನಂತಿದ್ದ ಉದ್ದದ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ತುಂಬ ಒರೀ ಧೂಳೇ-ಕಿಟ್ಟುವಿಗೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ಒತ್ತಿದ ದಮ್ಮು. ಆ ಧೂಳು ಬೇರೆ. ತಡೆಯಲಾರದೆ, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಮ್ಮಿನ ಒಂದು ತುದಿಗೆ, ಮೇಲ್ಭಾವಣೆ ಇಲ್ಲದ ತುದಿಗೆ ಓಡಿದ. ಐದು ನಿಮಿಷ ಸ ಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಝಗ್ ಝಗ್ ಅಂತ ಆ ಕಡೆ ರೈಲು ಓಡಿ ಬಂತು. “ಅರೇ! ಇದೇ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ರೈಲು ಇಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ ಅಂತ ನೋಡ್ತಾನೆ ಕಿಟ್ಟು!! ಅದು ಆ ತುದಿಗೆ ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರ್ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಓಡಿಯೇಬಿಡ್ತು.

ಬೀಗರು ಬಿರುಸುಕೊಂಡರೆ, ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೀಗಾದರೆ, ಹೇಗೆ ಎಂದು, ಕಿಟ್ಟು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಈ ತುದಿಯಿಂದ ಆ ತುದಿಯ ತನಕ ಓಡಿದ, ಕಟ್ಟುಸಿರಿನಿಂದ ಓಡಿದ.

ಅಲ್ಲೋ! ಈ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟರುಗಳ ಗಲಾಟೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಾಲಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಹುಕುಂ. ಅವರು “ಈ ಮಾಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯ ಮುದುಕ ಓಡೋದನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವನ್ಯಾರೋ ಹೊಸ ಕೂಲಿ, ಇವನಿಗೆ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಗ ಗಿರಾಕಿ ಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ” ಅಂತ ಕೂಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

‘ಲೋ! ಓಡಬೇಡವೋ! ರೈಲು ಜತೆಗೂ ಓಡಬೇಡವೋ! ಪೋಲೀಸನ ವನು ನೋಡಿದರೆ ಭಡಿ ಎಟು ಹೊಡಿಯುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲೇ ಕೂತುಕೋ! ನನ್ನ ಪಾಲನ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತೆ’ ಅಂತ ತಮಿಳು ತೆಲಗು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೇ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಕಿಟ್ಟುವಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿದರೂ ಕೇಳಿಸದಹಾಗೆ ಓಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ರೈಲು ನಿಲ್ಲಲೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾನೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಅಂತ.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಭಡಿ ಎಟು ಬಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಗಪ್ಪ ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋದೇ ಅಂತ ಕಿಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡ್ತಾನೇ! ಆ ಪೋಲೀಸನ. “ಕಮನ್ನಾಟೆ ಓಡಕೂಡಾದು ಅನ್ನಿ ತೇವಿಲ್ಲೇ!!” ಅಂತ ಆತನ ಗೀತಾವಾಕ್ಯ.

ಬೀಗರು ಇದನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ ಹೋಗುತ್ತಲ್ಲ, ಧೂರಗ ಮುಂಜೇನ, ಅಂತ ಕಿಟ್ಟು ಆದ ಅವಮಾನವನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ, ರೈಲು ನಿಂತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತ.

ಹುಡುಗನ ಅಕ್ಕ ಭಾವ ಇಳಿದರು. ಭಾವನವರು ಒಲು ನಮ್ರವಾಗಿ “ಎನು ರಾಯರೇ! ಈ ಭಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾಕೆ ಬಂದಿರಿ. ನಾವೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು, ವಿಳಾಸ ಹೇಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.” ಅಂದರು.

ಕಿಟ್ಟುವಿಗೆ ದಮ್ಮು. ಕೆಮ್ಮು. ಮೇಲೆ ಆಗಬಾರದ ಅವಮಾನ. ಮಾತೇ ಹೊರಡದು ಎರಡು ನಿಮಿಷ.

ಹುಡುಗನ ಅಕ್ಕ ಭಾವನಿಗಿಂತ ಬಿರುಸು.

“ಯಾಕೋ! ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಹತ್ತಿರ, ದೊಡ್ಡಲಾಯರು ಬಾಯಿ ಬಿಡ ಬಹುದೇ!” ಅಂತ, ಚಟಪಟಿಸಿದಳು.

ಕಿಟ್ಟುವಿನ ದಮ್ಮು ಸ್ವಲ್ಪ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪೋಲೀಸರುಗಳೇ ಅಂದ ಮೇಲೆ, ಆ ಪೋಲೀಸಿನವನೇ ಭಡಿ ಹೊಡೆದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ಅಳಯನ ಅಕ್ಕ ಅಂದರೆ ಆಶೀರ್ವಾದವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು “ಹಾಗಲ್ಲಾ! ರಾಯರೇ! ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದರೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಂದುದರಿಂದ ದಮ್ಮು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಮಾತನಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸ ಬೇಕು. ಗಾಡಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನು ಹೊರಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಕಿಟ್ಟು.

ಆಗಲೇ ಅಳಯನ ಅಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸನ್ನವಾದುದು.

ನಗುನಗುತ ಜಟ್ಟಾ ಹತ್ತಿ ಮದುವೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು.

—ಬಚ್ಚ.

(ಎ. ಐ. ಆರ್ ಕೃಪೆಯಿಂದ)

❖ ನಮ್ಮ ಫೋಟೋ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ❖

ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಯಾವತ್ತೋ ಅದು ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ ಆ ಮಾರನೆ ದಿನ ಸುಮಾರು ೯ ಗಂಟೆ. ರಂಗಾಚಾರಿ ನಾನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಆಗತಾನೆ ನಮ್ಮ ಫೋಟೋ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬರ್ತಾರೆ. ನಾಷ್ಟ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಎಂದು ಹೊರಡಬೇಕು, ಒಬ್ಬಾಕೆ, ಯೂರೋಪಿ ಯನ್ನ ಉಡುಪು. ಗಾತ್ರ, ಎತ್ತರ ಆದರೆ ನಮ್ಮವರ ಬಣ್ಣ. ಸ್ಟುಡಿಯೋದೊಳಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ ಟೆಕ್ ಎಂತ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಾಯಿ. ಸಣ್ಣ ಕರುವಿನಹಾಗಿತ್ತು, ತೋಳದಂತೆ ಬೆಳೆದಿತ್ತು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಸೆಟ ಸ್ಟುಡೀಶೀ ದೊರೆ; ನೀಲಿ ಷರಾಯಿ, ಹಸರು ಷರ್ಟ್, ಹುಲ್ಲಿನ ಟೋಪಿ, ಬಾಯಲೆದ್ದೆಂದು ಮರದ ಚಿಲುಮೆ. ಆಜಾನು ಬಾಹು. ಅರವಿಂದ ದಳ ದಂತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅಕ್ಷ.

ಓಕೋ! ಇನತ್ತೇನೋ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿದೆ ಅಂತ ನಾನು ಬೇಗ ನನ್ನ ಕ್ಯಾಮರಾ ಹಿಡಿದು ಅಸಿರಿಕ್ಷಿತ ದೃಶ್ಯದ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ.

ಈ ನಾಯಿನ ಫೋಟೋಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು. ತಮ್ಮ ಫೋಟೋ ಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಎಂದು ಅವರ ಮಾತಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮನುವೆ ಫೋಟೋವನ್ನು ವ್ಯಾರಿಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ನಾಗೋಲಿ ಫೋಟೋವನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲೂ, ಹೊಸಲು ದಾಟಿದ ಫೋಟೋವನ್ನು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ನಿನಲ್ಲೂ, ತಿಂಗಳ ಕಂಬೋಲಿ ಫೋಟೋವನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲೂ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದವೇನೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರ ಕಂಟೋರ್‌ಮೆಂಟು ದಾಟಿದೇ ಇದ್ದವರು, ಆದರೂ ಹಣ ಕೊಡುವ ಧಣಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿ, ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

ನಾಯಿಯನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಅಂಬೆಗಾಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಅವಳೂ ಕುಳಿತಳು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಖ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೂಚಿ ಬೂಚಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ “ಹೀಗೆಯೇ ನಿಂತಿರು ಡಾರ್ಲಿಂಗ್, ಒಂದೇ ಸಿಮಿಷ ನಿನ್ನ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದಕೂಡಲೆ ನಿನಗೆ ಡಾಗ್ ಬಿಸ್ಕಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಂಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಅವನ ಹುಲ್ಲಿನ ಹ್ಯಾಟು ಹಣೆಯ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೋಪ ಮುಚ್ಚಲೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಗ್ಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮೂರು ದೊರೆ, ಮನೆ ಒಳಗೆ ಹ್ಯಾಟು ಹೊರಗೆ ಒರೀ ತಲೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಬಾಯಿನ ಎರಡು ತುದಿಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲ್ಲದ ಕಡೆಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದುವು, 'ಒಂದು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಈಕೆ ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡ ಬಾರದೆ' ಎಂಬ ಕನಿಕರ ಪೂರ್ಣವಾದ ನೋಟ ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಫೋಟೋ ನಾನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ.

ರಂಗಾಚಾರಿ ಆ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಅಣಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದ. "ನಾನು ಸಿದ್ಧ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ನಾನು ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ.

ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮಾಗಿರು ಅಂತ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆಕೆ ಅಂಜಿಗಾಲಿಟ್ಟು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಖ ಕೊಟ್ಟು ಲೊಚ ಲೊಚಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಏನೋ ಅಂದಳು.

ಆಗಲೇ ನಾನು ಎರಡನೆ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು.

ನಂತರ ಆಕೆ ಈಚೆ ಬಂದಳು. ರಂಗಾಚಾರಿ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಈ ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಫೋಟೋನ ಹೋಟ ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಂತ ಆಕೆ ಹುಕುಂ ಇತ್ತು, ಇಷ್ಟತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಎಸೆದು ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ನಾಯಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿ. ಆತ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ನಾನು ತೆಗೆದ ಮೊದಲನೇ ಫೋಟೋವನ್ನು ಪಾಸನಿರೋಧಕ ಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರದ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡರು.

ಎರಡನೇ ಫೋಟೋವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು ಅಂತ ರಂಗಾಚಾರಿ. ಆಗುಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಜಗಳ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಅಂದರೆ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯ ಮುಖ ಯಾರದು ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಮೊದಲ ಕಷ್ಟ. ಆ ರೀತಿ ಆಕೆ ಉದ್ದಾನೇ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಮುಖ ಚೆನ್ನ ಎನ್ನುವ ಸಮಸ್ಯೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಗೆ ಹರಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಯ ಮುಖವೇ ಚೆನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಜಾರು, ಜುಗುಪ್ಸೆ. ಆ ತೋಳದಂತಿದ್ದ ಮುಖದಮೇಲೆ, ಮೊಗಲಾಯಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿನವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕಳೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೋ, ಹುಲ್ಲಿ ಯನ್ನು ನುಂಗಿದ ಹೆಚ್ಚಿನಂತೆ, ಗಂಡನನ್ನು ನುಂಗಿದ ಜೇಡರ ಹುಳಿದಂತೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅತೀವ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಮೂಲವನ್ನು ನಾನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ರಂಗಾಚಾರಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಲ್ಬಂಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಅನ್ನಿ.

(೨)

ಅವತ್ತು ಕಾನ್ಸೋಕೇಷನ್ ಆದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ. ರಂಗಾಚಾರಿ ನಾನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೆವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನೋದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಚುರುಕಾಗಿರಬಹುದು ಕೆಲಸ ಇವತ್ತು ಎಂದು.

ಎರಡು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹರುಕಲಂಗಿ ಹುಡುಗ ಬಂದ. ಇನ್ನೂ ಪಿಲ್ವು, ಗೌನೂ ಇಲ್ಲ. ಹುಡ್ಡೂ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಬೇಕಪ್ಪಾ ಅಂದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಬರ್ತಾನೆ ಅಂತ ಕಾದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಬಾಗಿಲಾಚೆಯೇ ನಿಂತಿದ್ದ.

ಒಬ್ಬ ಬಂದು ಕಾನ್ಸೋಕೇಷನ್ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡ. ಇಬ್ಬರು ಬಂದು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ಮೂವರು ನಿಂತು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ನಾಲ್ವರು ಕೂತು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ಹತ್ತು ಜನ ಒಟ್ಟು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ತಲೆಗೆ ಚಚ್ಚಾಕ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು ಸುತ್ತಲೂ ಹುಡುಗರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು, ನವಿಲಿನಂತೆ ನಲಿಯುತ್ತಾ ಹುಡುಗರ ಕಣ್ಣೇ ನವಿಲ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ತೋರುವ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಐದಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಗಲಾಟೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯ್ತು. ಹೊರಗೆ ಆ ಹುಡುಗ ಕಾದೇ ಇದ್ದಾನೆ.

‘ಎಲ್ಲಯ್ಯಾ! ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ!’ ಎಂದೆ.

‘ಎಲ್ಲೋಸಾರ್ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಬರ್ತೀನಿ ಎಂದಿದ್ದ ’ ಅಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಕಡೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ.

ಯಾಕೆ ಮುಖ ಆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದ. ಧ್ವನಿ ಬೇರೆ ಭಾರವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಧೀನೋದ್ದೇಶ ಸಹಾಯವಾಗೋಣ ಅಂತ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.

ಐದೂವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವೂ ಮುಗಿದಿತ್ತು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ:-ಅದೇ ಹುಡುಗ.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಪೋಷಾಕು ಹಾಕಿದ ಹುಡುಗ ಪಾಪಸಂದಿ ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ. ಈ ಪಿಲ್ವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ. ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಅರಳಿತು—ಕಿವಿಗಳ ತನಕ ಬಾಯಿ ಹರಡಿತು.

ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಬಂದವ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ‘ನೋಡು ಪಿಲ್ವಾ ನಮ್ಮ ಮಾವ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅರಮನೆಗೆ ನನ್ನ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ

ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥ ಇವರುಗಳ ಸಲ್ಲಾಪದಲ್ಲೇ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು. ಬಿಡು ವಾದಕೂಡಲೆ ಓಡಿ ಬಂದೆ. ನೀನು ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೂ ಒಂದು ಗೌನು ಹುಡ್ಡು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾನ್ಸೋಕೇಷನ್ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಜರ್ ಬಾಗಿ ನ ಹತ್ತಿರ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದುದು. “ಈಗ ಆದದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು-ಈ ಗೌನು ಹಾಕಿಕೋ ಈ ಹುಡ್ಡು ಹಾಕಿಕೋ ಎಂದು ಆ ಪಿಲ್ಕುವಿಗೆ ಹಾಕಿದ.

ಅನಂತರ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ, ‘ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಮೆಡಲ್ನಿದೆಯೇ ಅಂದ’. “ಏಕೆ ಅಂದೆ” ಈ ಪಿಲ್ಕುವಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಮೊದಲ ರ‍್ಯಾಂಕು ಬಂದಿದೆ. ಮೂರು ಮೆಡಲು ಬಂದಿದೆ. ಕಾನ್ಸೋಕೇಷನ್ ಬರಲು ಗೌನಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಭಿಕ್ಷು ಬೇಡಬಾರದು ಎಂಬ ಆತ್ಮಗೌರವ. ಇವನಿಂದಲೇ, ಇವನ ತಯಾರಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಸಾರಿ ಪ್ಯಾಸಾದದ್ದು. ನಿನ್ನ ಕಾನ್ಸೋಕೇಷನ್ ಫೋಟೋ ಕೊಡು ಎಂದಾಗ ನೀನೇ ತೆಗಿಸಿಕೋಬೇಕು ಎಂದ. ಆಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಕಾರಣ ಹೇಳಿದ-ಮೂರು ಮೆಡಲು ಹಾಕಿದ ಫೋಟೋ ನನಗೆಬೇಕು.

ಯಾವ ಮೆಡಲ್ಲಾದರೇನು ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ” ಎಂದ.

ಸಿಗರೇಟ್ ಪ್ಯಾಕಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮೂರು ಮೆಡಲು ಮಾಡಿ ಅವನ ಗೌನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಆ ಪಿಲ್ಕುವಿನ ಫೋಟೋ ಒಂದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಲ್ಬಂಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

(ಎ. ಐ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂದ)



ಉಪ್ಪಾರ

—o—

“ಓಹೋಹೋ! ರಾಮು. ಸೀನೂನೆ! ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ!! ಬಹು ಅಪರೂಪ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದ್ರಾ? ಇಲ್ಲೇ ಇಳೋಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರಾಮು ಮನೆತಾನೆ ಬೇರೇನೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರಾದ್ರೂ ಬರಾರೆ ಅಂತಾಲೆ ಇದ್ದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಾಗ್ಲಲ್ಲಿ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಬೆಕ್ಕು ಮುಖ ತೊಳೆತು. ಗೌಳಿ ನುಡಿತು ಗೋಡೆಮೇಲೆ....ಹೂಂ. ನಿಂತೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲ ಬಂದೆ ಬಂದೆ .. ಹಾಳುಚರ್ಚಿ, ಧತ್! ಪಕ್ಕದ್ಮನೆಯವರು ತಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಬೇಳೆಮೂಟೆ ಹೇರಿದೆ. ಸರಿ ಸರಿ. ಎಷ್ಟಾದ್ರೂ ನಮ್ಮುಡುಗ್ರು. ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿ. ಈಚಲ್ಪಾಪೆ ಅಂತೆ. ಏನೂಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ ಜಿನ್ನಾಗಿದೆ ಅದು. ನಾನೇ ಖುದ್ದ ಹೇಳಿ ನೆಯ್ಸಿದ್ದು. ಚಿನ್ನದಂತ ಹುಡುಗ್ರಪ್ಪ ನೀವಿಬ್ಬು. ಎಷ್ಟುಕೈದುಕ್ತೀರೂ ಮುಂದೆ. ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಾಗೆ ಇರೋದಿಲ್ಲ. ಶೀನೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗೋದೆ ತಡ ನೀನೊಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರು. ಸಾವಿರುಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಆಗೋದು ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿವೆ. ಆಗ್ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೇ ಬಿಡ್ತೀಯೋ? ರಾಮೂ! ನೀನೂ ಅಷ್ಟೆ ಬಿ. ಯಸ್. ಸಿ. ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಸೇರ್ದೊಂಡುಬಿಡು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ಗೆ. ಆ ಮೆಂಬರು ಅಂಜನಪ್ಪನ ಕೈಲಿ ಮಿನಿಷ್ಟರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಹೇಳಿಸಿ ಸೀಟುಕೊಡಿಸ್ತೀನಿ. ಖರ್ಚುಗಿರ್ಚುಯಾತಕ್ಕೂ ಹೆದರ್ದೇಡ ...

....ಏ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀ! ನನ್ನ ಹಿರೇಮಗ್ಗು. ಹದ್ಮೂರ್ವರ್ಷ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ಗೆ ಹೋಗ್ತಾಇದ್ದಾಳೆ. ಮನೆ ಕೆಲ್ಸವಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ಇವಳ್ದೆ. ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಲೋಟ, ಎರಡೇ ಸಾಕು, ನನಗೆ ಬೇಡ್ಲೇಬೇಡ ಸ್ತ್ರಾಂಗಾಗಿ ಕಾಫಿಮಾಡು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ತಿಂಡಿಗಿಂಡಿ ಏನೂ ಬೇಡ. ಹಾ! ಕಾಫಿಬೇಡ್ಲೆ? ಹಾಗಾದ್ರೆ ಬೆಲ್ದ ಹಣ್ಣಿನ ಪಾನಕ? ಅದೂ ಬೇಡ್ಲೆ? ಹೌದಾದು ಕೊರತೆಗಾಲ ಏನೂ ಬೇಡಮ್ಮ ತಣ್ಣಗೆ ಮೂಲೋಟ, ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಲೋಟ ತೊಳೆದು ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದ್ಕೊಡಮ್ಮ ಎಷ್ಟಾದ್ರೂ ತಿಳಿದ ಹುಡುಗ್ರು. ನನ್ನಾಗೇನೆ ಬಹಳ ಸಂಕೋಚ. ನನಗೂ ಅಷ್ಟೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕು ಅಂದರೆ ಆಗೋದೇಇಲ್ಲ....

....ಇದೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವಾನೇ ಅಷ್ಟು. ಯಾವ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಕಾಗದಾನೆ ಆಗ್ಲಿ ಚೀಟಿನೆಆಗ್ಲಿ ಕಳಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಕೊಡೆಕಡ್ಡೀಲಿ ಪೋಣ್ಣ ಇಟ್ಟುರ್ದೀನಿ.

ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನೋಡ್ತಾಕೊಳ್ಳೋಂಡೆ. ರಾಜನಪುರದ ಜೋಡೀದಾರ ಬಡ್ಡೀನೆ ನಾನೂರೈವತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು ಈಗ ಆಗ ಅಂತ ಕಾಗ್ದ ಬರಿಯೋದ್ರಲ್ಲೆ ಆಗೋಯ್ತು. ಹೆದರೈ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನ್ನಿ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಧಾರ ಮಾಡ್ತಿ ಪತ್ರಬ್ಬರಿ ರಜಿಷ್ಟರಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ....ಚಿಂತಾಮಣಿಶೆಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಮುನ್ನೂರ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಳಿಸ್ತಾನಂತೆ ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರ.

....ಆ ಮೋಟಾರು ಐಯಂಗಾರಿ, ಮೋಟಾರ್ಶೆಮಾರಿ ಅಸಲೈ ತೀರಿಸ್ತಾನಂತೆ ಆರು ಸಾವಿರ. ಬನ್ನೂರು ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜಮೀನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟೊಡ್ತಾನಂತೆ. ಈ ಜಲ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೊಂಚಕ್ಕಾಗತ್ತೆ ಅವನ್ನೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ.

ಎ ನಾಗರತ್ನಾ! ಎರಡೈ ಮಗಳು. ಹನ್ನೊಂದ್ವರ್ಷ ಹಣಕಟ್ಟಿದಾಳೆ ಈ ಸಲ. ಬಹುಜಾಣೆ. ಆದ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮೊಂಡು. ಮುದ್ದಾಗಿ ಸಾಕೈಟ್ಟೆ ಇಬ್ಬರ್ನು. ಬಂದ್ಯೇನಮ್ಮಾ ಆ ಇಫ್ಸೆಕ್ಟು ಇದಾನ್ಯೆನೋಡು....ಅಲ್ವೇ? ಅವನೊಬ್ಬದ್ರಾಬೆ. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪಾಸು ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂದಿದ್ದ ಸುಖವಾಗಿ ಸೋಫಾ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನೀವೂ ಬಂದಿದ್ದಿ. ನಡೀರಿ ಇನ್ನೇನು. ಅನಂತರಾಮು ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಈಗ್ಗೆ ಬೇಡವೆ? ಹಾಗಾದ್ರೆಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಹಿ ಹಿ ಹಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹುಡುಗ್ರು. ಸಿಟೀಲಿ ಸುತ್ತಿ ಅಭ್ಯಾಸ. ವೇಟಿಕಡೆಗೆ ಜ್ಞಾನ ಎನಿದ್ಯೊ ಈ ಊರು ವೇಟೀಲಿ....ಈ ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹುಕಾರ ನನಗೆ ಬಹಳ ಖಾಸಾ ಖಾಸಾ ಯಾವೊ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ. ಗೇಟೋರು ಬೇಡ ಅನ್ನೊಲ್ಲ. ಆದ್ರೂ ಏನು ಸಿನಿಮಾನೋ ನನಗ್ಬೇಜಾರು. ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರು ಯಾರೋ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೋದೆ ಅಸಹ್ಯ....ಅರರೆ ಬಹು ಆಗೋಯ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ. ಆರ್ಕಾಸೂ ಹಾಕೊಂಡ್ಲಿಲ್ಲ ಜೇಬ್ಬಲ್ಲಿ. ಈ ಹೋಟೋನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೀನಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ. ಹಾಗೆಂತ ಅವನ ಹತ್ರ ಹಂಗೇನು? ಅಲ್ವೆ? ಅಲ್ವೆ ಬಡ್ಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಅವನ್ನೂ ಬಹು ಮಾತು ನಡೆದುಹೋಯ್ತು ಮೊನ್ನೆ ...ಬಿಲ್ಲು. ಬಂದೆ ಬಂದೆ ಛೇ! ಛೇ! ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟೆಟ್ರಾ. ಎರಡುಪಾಯಿ ಆರಾಣೆ ಆಗೋಯ್ತು. ಇದೊಂದು ಬೀಡಾನೂ ತಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟೆ. ನಾನು ವೇಟಿಗೆ ಬಂದ್ರೆ ಬರೀಕೈಲಿ ಹೋಗೋದೆಇಲ್ಲ. ಹುಡುಗರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ. ಎಷ್ಟಾದ್ರೂ ನಮ್ಮುಡುಗ್ರು. ಬಹಳ ಸಭ್ಯರು. ಚೆನ್ನದಂತಾವ್ರಪ್ಪ. ನನ್ನ ಹಾಗೇನೆ ಬಹಳಸಂಕೋಚ...."

—ತುತ್ತೂರಿ.

ಕೃತ್ಯಂದ್ರದ ಕೋತಿ

ನೆನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಂದ ತರ್ಕಾರಿ ತರ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಕೋಟಿ ಪಾಟಿ ಬರೋವಾಗ ಗೊಲ್ಲಳ್ಳಿ ಸಿವಣ್ಣ ಸಿಕ್ದ ಬೈಸ್ಕಲ್ ಮೇಲೆ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದ. ಯಾಕೋ ಬಲೆ ಖುಸಿಯಾಗಿದ್ದಂಗೆ ಕಂಡ್ತು. “ಎನ್ ಸಿವಣ್ಣ, ಮಜದ್ದೇಲಿದೀಯಾ”—ಅಂದೆ. ಆತ ಬೈಸ್ಕಲ್ಲಿಂದಿಳಿತಾ ‘ಎನಣ್ಣ ನನ್ನಂತೋರ್ ಮಜವಾಗಿಲ್ಲೆ ನಿನ್ನಂತಾ ಮುದುಕ್ರೇನಣ್ಣ’—ಅಂದ್ಬಿಟ್ಟು ‘ನಮ್ಯಜಮಾನ್ರು ಮತ್ತೊಂದ್ ಕೇಸ್ ಗೆದ್ದಿಟ್ಟು, ಅದ್ದೇನೆ ಇವೊತ್ಸಂಜೆ ರಜಾ! ಐದರ ನೋಟು ಬೇರೆ ಕೈಯಾಗಿಟ್ಟವರೆ—ಅಂದ್ಬೇಲಿ ಮಜವಾಗಿಲ್ಲೆ ಇರೋಕೆ ಆಗುತ್ತೆ? ನೀನೇ ಎಳಪ್ಪ’—ಅಂದ.

“ನಿಜಾಪ್ಪ, ಮಾಡು ಮಜ. ನಿಮ್ಯಜಮಾನ್ರು ಕೇಸ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ. ಗೆಲ್ಲಾನೇ ಇಲ್ಲಿ. ನೀನು ಮಜಾ ಮಾಡ್ತಾನೇ ಇರು....ನಮ್ಯಜಮಾನ್ರೋ, ಯಾವ ಕೇಸ್ನಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇನಾರಾ ಕೇಸ್ ಗೀಸ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ರೆ, ಗೆಲ್ಲಾನೇ ಇದ್ದಿದ್ರೆ, ನಾನೂ ನಿನ್ನಂಗೆ ಮಜವಾಗಿರಬೊದಿತ್ತು—ಅಲ್ವೇನೋ ಸಿವಣ್ಣ?”—ಅಂದೆ.

ಸಾಕ್ ಬುಡಪ್ಪ ತಮಾಸೆ! ಪುಣ್ಯವಂತ್ರ ಸೇವೇಲಿದೀಯಾ ನೀನು. ನಂಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಈ ಸನಿ ಚಾಕರೀನೆ ಕೇಸಿನ್ ಮಾತು ಅಂದ್ಯಲ್ಲ. ಈ ಗೆಲ್ಲೋದೆಲ್ಲಿ ಸಾಸ್ತತವೇನಣ್ಣ? ಒಂದ್ಸಲ, ಎರಡ್ಸಲ, ಹತ್ಸಲಾನೂ ಗೆಲ್ಬೊಂದೊಂತಿಟ್ಟೋ. ಆದ್ರೆ ಸಮಯ ಒಂದೇ ತರ ಇರುತ್ತೇ? ಒಂದ್ಸಲ ಕಾಲ್ಚಾರುತ್ತೆ. ನಮ್ ಎಗರಾಟ ಎಸ್ವಿ ದ್ರೂನೂ, ಅದ್ನ ತಟ್ಟೇ ನಿಲ್ಪೋ ಬಿರೇಕ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆಯಪ್ಪೋ! ಕೃತ್ಯಂದ್ರದ ಕೋತಿ ಕತೆ ಕೇಳಿಲ್ಲೇನ್ ನೀನು?”—ಎಂದ ಸಿವಣ್ಣ.

ಕೇಸಿನ್ ಮಾತು ಆಡಿದೋನು ತಟ್ಟೆ ಕೋತಿ ಸುದ್ದಿ ತೆಗೆದ್ಯಲ್ಲೋ. ಎನ್ ಕತೇನಯ್ಯ ಅದು? ಕೃತ್ಯಂದ್ರದ ಕೋತಿ ಎನಾರಾ ನಿನ್ನ ಗೊಲ್ಲಳ್ಳಿ ಕೋತಿ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಆಕ್ತೆ?”—ಅಂದೆ ನಾನು.

ಅಂಗಲ್ಲಣ್ಣ. ಕೋತಿಗಳೆಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಆಕ್ತಾವೆ! ಕೋತಿಗ್ಗು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಂಟೆ ತಕರಾರ್ ಎನಿದ್ರೂನೂ, ಬಾಲದ್ ತುದಿ ಭಂಗನ್ನೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇತ್ಯರ್ತ ಮಾಡ್ಕೊಂಬಿಡ್ತಾವೆ. ಕೇಸ್ ಆಕೋದು ಬಾಲ ಇಲ್ಲೇ ಇರೋ ಕೋತಿಗ್ಗು! ಅದಿಲ್ಲಿ, ಕೃತ್ಯಂದ್ರದ ಕೋತಿ ಕತೇನ ಎಲ್ಲೇನಿ”—ಅಂದ್ಬಿಟ್ಟು ರಸ್ತೇಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಂಗೆ ಕತೆ ಎಳ್ಳ ಸಿವಣ್ಣ.

ಒಂದ್ ದಿನ ತುಮ್ಮೂರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಗಾಡಿ ಬಂದು ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರದ ಟೇಸನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ನಾಕಾರ್ ಜನ ಇಳಿಯೋರು, ನಾಕಾರ್ ಜನ ಗಾಡಿ ಅತ್ತೋರು. ಆದ್ರೂ ಜನಗಳ ಗಡಿಬಿಡಿ ಕೇಳ್ವೇಕೇ? ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಟೇಸನ್ನಲ್ಲಿ ಕೋತಿ ಗುಂಪು ಬೇರೆ. ಅಣ್ಣು ಮಾರೋರ ಕೈ ನೋಡೋದು ರೇಲ್ ಗಾಡೀಂದ, ಯಾರಾರಾ, ಏನಾರಾ ಎಸೀತಾರಾ ನೋಡೋದು ಇದೇ ಕೆಲ್ಸ ಅವಕ್ಕೆ. ಗುಂಪ್ಪಲ್ಲಿ ಒಂದ್ ಕೋತಿಗೆ ಬಲೆ ಚಪಲ-ಬಲೆ ಆಸಿವು. ಅಣ್ಣು ಮಾರ್ತಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಅದು ಒಂದ್ ಚಿಪ್ಪು ಬಾಳೇ ಅಣ್ಣನ್ನ ಆರಿಸ್ತು. ಅಣ್ಣೆನೋನೂ, ಅತ್ರಾ ಇದ್ದೋರೂ ಗದಸ್ತಾರ್, ಕೂಕ್ಕೋತ ಅಣ್ಣನ್ನ ಕೋತಿ ಕೈನಿಂದ ಕಿತ್ತೊಕ್ಕೋಕೆ ಓಗೋ ಒತ್ತೆ, ಕೋತೀನೋ, ಅಲ್ಕಿರಿತಾ ನೆಗದ್ದೆಂದು ಉಳಿದಿದ್ ಕೋತಿಗಳನ್ನ ತಟಾಯಿಸ್ಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟಗೆ ರೇಲ್ ಡಬ್ಬಿ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಂತ್ಕೊಂಬಿಡ್ತು. “ಆಯ್ಯಪ್ಪೇ ಈ ರೇಲು ಈಕ್ಸಣ ಒಂಟೆಟ್ರಿ ಈ ಜನಗ್ಗಿಂದ, ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಜನಗ್ಗಿಂದ ತಪ್ಪೊತ್ತಿದೆ” — ಅಂತೊಂಡ್ತು ಕೋತಿ. ಆ ಒತ್ತೆ, ಏನ್ ಪುಣ್ಯಾನೋ ಕೋತೀದು, ಗಾರ್ಡ್ ಸೀಟೆ ಊದೇಬಿಟ್ಟು! ರೇಲ್ ಒಂಟೇಬುಡ್ತು! ಎಲ್ಲಾ ಒಂದ್ನಿಮಿಸ್ಪಲ್ಲಿ ಕೋತಿ ರೇಲ್ ಮೇಲೆ ಅಣ್ಣೆನಾತ ಲಬೋ ಲಬೋ! ಉಳಿದಿದ್ ಕೋತಿಗ್ಗು ‘ಟ್ರೀ-ಟ್ರೂ-ಕಚಾ ಪಿಚಾ’-ಅಂತ ಕಿರಿಚಿದ್ತು ಕಿರಿಚಿದೆ!

ಸರಿ. ರೇಲು ಮುಂದಕ್ಕೋಯ್ತಾ ಇದೆ. ಕೋತಿಗೆ ಎಚ್ಚೆ—“ರೇಲ್ ಒಂಟೆದ್ರೆ ಆಗಿತ್ತು ಅಂತ ನಾನು ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆದ್ದೇ ತಡ, ರೇಲು ಒಂಟೇ ಬುಡ್ತು. ಇಂಗಿರ್ದೇಕು! ಸುಮ್ಮೇನು, ನಾ ಆ ಆನಮಂತನ ಕುಲದಲ್ಲುಟ್ಟಿದ್ದು!” ಬಾಳೆ ಅಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲ್ಲ, ತನ್ ಸಕ್ತಿ-ಒರಡು ಅಂದ್ಕೂಡ್ಲೆ ರೇಲನ್ನ ಒಡ್ಡೋ ಸಕ್ತಿ-ಅದೇನೆ ಸಂತೋಸ ಕೋತಿಗೆ. ಬಾಳೆ ಅಣ್ಣನ್ನ ಅರ್ಧ ತಿಂದು, ಅರ್ಧ ಎಸದ್ಬುಟ್ಟು, ಮೂತಿ ಒರಸ್ಕೊಂಡು, ರೇಲ್ ಮೇಲೆ ಗಂಬೀರ್ವಾಗಿ ಕುಂತ್ಕೊಂಬುಟ್ಟು ಗುಡ್ಡ, ಬೆಟ್ಟ, ಮರ, ಕೆರೆ-ಎಲ್ಲ ಆದ್ ಓಗೋದನ್ನ ನೋಡ್ತಾ ಕಣ್ಣಣ್ ಮಿಟಕಿಸ್ತಾ ಇತ್ತು ಕೋತಿ.

ಸರಿ. ಮುಂದಿನ್ ಟೇಸನ್ ಬಂತು—ಇರೇಳ್ಳಿ. ರೇಲು, ಟೇಸನ್ನಿಗೆ ಅತ್ರಾ ಅತ್ರಾ ಬರ್ತಿದ್ದಂಗಿ, ಕೋತಿಗೆ ಟೇಸನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾರೊದಕ್ಕಿಟ್ಟ ಅಂಣ್ಣಂಪ್ಲು ಕಾಣಿಸ್ತು. ಬಲೆ ಚಪಲ! ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರ್ ಬಂತು. “ಈ ರೇಲು ಕೊಂಚ ನಿಂತಿದ್ರೆ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡ್ಬೋದಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಾನೂವೇ ಇನ್ನೊಂದ್ ಚಿಪ್ಪು ಸಂಪಾದಿಸ್ಬೋದಿತ್ತು” — ಅಂದ್ಕೊಂಡ್ತು. ಅರೆ! ರೇಲ್ ನಿಂತೇಬುಡ್ತಲ್ಲ! ನನ್ ಮನಸ್ಸಾಗಿರೋದು ನಡದೇ ನಡೀಬೇಕು ಅಂತು ಕೋತಿ. ಟೇಸನ್ನಲ್ಲಿರೋ ಐದ್ರು ಕಲ್ ಬೀರೋ ಮೊದ್ಲೇನೇ ಕೋತಿ ಛಂಗ್ ಅಂತ ಆಚೆಗೆ ನೆಗೀತು. ಅದರ ಬಳಗದೋರು ಅಲ್ಲಾ ಇದ್ರು. ಕೋತಿ ಅವನ್ನ ಮಾತಾಡ್ಬೋಕೇ ಓಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಅವೇನೋ ಅಲ್ಲಲ್ ಮಸೀತಾ ಬಂದ್ರೂ, ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರದ್ ಕೋತಿ “ಓಗ್ರೋ ಓಗ್ರೋ ನಿಮ್ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರೋಲ್ಲ

ನಾನು"—ಅಂತ ಗದರಿಸ್ತು. ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಸುತ್ತಾಡ್ತ, ಒಂಚ್ ಒಂಚ್ ಆಕ್ತ, ನಾಕ್ ನಿವ್ವು ನೋಡಿ ತಟ್ಟಿ ಅಣ್ಣನಂಗ್ಗೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಾಯಾಗೆ ನಾಕು ಅಲ್ಪಿನೊಳೆ, ಕೈಯಾಗೊಂದು ಕಿತ್ತೆ ಅಣ್ಣ—ಇಷ್ಟನ್ನ ಎತ್ತೊಂಡು, ಮಿಂಚು....ಮಿಂಚು ಆರ್ದ್ರಂಗೆ ಆರ್ತು ರೇಲ್ ಮೇಲಕ್ಕಂತು. “ಉಂ-ಒರಡ್ಲಿ ರೇಲು ಅಂತು. ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟೀಲೆ ಕೇಳ್ವೇಕೆ? ರೇಲು ಒಂಟೀಬುಡ್ತು!

ಕೋತಿ ತಲೇಲಿ ಅಂಕಾರ ತುಂಬೋಯ್ತು. ಮೊದ್ಲೇನೇ ಎತ್ತರದಾಗ ಕುಂತೊಂಡಿದೆ. ಗಾಳೀಲಿ ಆರಾಡ್ತಿದೀನಿ ತಾನು ಅಂತ ಅದ್ಲೆ ಅನಿಸ್ತು. ತನ್ನಿಂ ದಾಗ್ಗೆ ಇರೋದೇನಿದೆ ಅಂದೊಂಡ್ತು.

ರೇಲು ಮುಂದ್ತುಂದೆ ಓಯ್ತು. ನಿಡವಂದ, ದೊಡ್ಡೇಲೆ, ಗೊಲ್ಲಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕ ಕಾವರ, ಎಸ್ವಂತ್ಪುರ, ಮಲ್ಲೇಸ್ರ-ಇಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಟೀಸನ್ನಾಗೂ ಕೋತಿ ರಂಪಾ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕೆಳೇಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯೋದು, ಕಿತ್ತೇಣ್ಣು, ಬಾಳೆ ಅಣ್ಣು, ಅಲ್ಪಿನೊಳೆ, ಮಸಾಲೊಡೆ—ಇಂಗೆ ಎನ್ನಿಕೋ ಅದನ್ನ ಕಿತ್ತೊಂತು. ಎಸ್ವಂತ್ಪುರ ದಾಗೆ ಮಾಣೆ ಕೈನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಪೀನ ಮಗುಚಾಗ್ಬಟ್ಟು, ಲೋಟಾನ ಕಿತ್ತೊಂಡು ಮುನ್ನೋಡಿ, ಮಾಣೆ ಮೂತಿಗೇನೇ ಎಸೀತು. ಯಾರ ಕೈಗೂನೂ ಸಿಗ್ಗೆ ರೇಲ್ ನಡೆಸ್ತಾ ಬೇಕಾದಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸ್ತಾ ಸಿಟಿ ಟೀಸನ್ ತಂಕಾ ಬಂತು. ಚೆಕ್ ಬಾಣಾವ್ರದಾ ಗೇನೊ ರೇಲು ಕೊಂಚ ತಂಟಿ ಮಾಡ್ತಂತೆ. ಕೋತಿ ಕುಂತೊಂಡ್ಲೇಲೂ, ಒರಡು ಅಂದ್ಲೇಲೂ, ಒರಡ್ಲೆ ಲೇಟ್ ಮಾಡ್ತಂತೆ. ಕೋತಿ ರೇಗ್ಬಿಟ್ಟು ರೇಲನ್ನ ಪರಚಿ ನಾಲಕ್ ಒದೆ ಕೊಡ್ತಂತೆ, ಆವಾಗ ರೇಲೆ ಬುದ್ದಿ ಬಂತು. ಒಂಟು.

ಸಿಟಿ ಟೀಸನ್ನಲ್ಲಿ ನೂರಾರ್ ಜನ ನಿಂತವ್ರೆ. “ದಿವಾನ್ರು ಬಂದಂಗೆ ನಾನ್ ಬಂದಿದೀನಿ-ಜನಗೋಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನೇ ನೋಡ್ತಾ ನಿಂತವ್ರೆ. ಅಣ್ಣೋಳೂ ಮಸ್ತಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೇನೋ ಇದೆ. ನನ್ ವೈಬೋವಾ ತೋರ್ವೇ ಬಿಡ್ತೀನಿ ಫಾರಿನ್ ಜನಕ್ಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿವ್ವು ನಿಂತಿರು ರೇಲೆ-ಅಂತು ಕೋತಿ. ರೇಲು ನಿಲ್ಲಲೇ ಬೇಕಲ್ಲ! ಕೋತಿ ಛಂಗ್ ಅಂತ ನೆಗೀತು. ಸುರು ಆಚ್ತು ರಾದ್ದಾಂತಕ್ಕೆ ರಂಪಾನೇ ರಂಪಾ! ತಿಕ್ಲಿ ಡಿದಿದೆ ಕೋತಿಗೆ ಅಂದ್ರು ಜನ. ಮಕ್ಕು ಮರಿ ಕಿರಿಚಿದ್ದು. ಇಸ್ಪೊತ್ಗೆ ಜನಗಳನ್ನ ಸುತ್ತಾ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಪೊರ್ಟುಗಲು ಜನಗಳೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸ್ಕೊಂಡ್ಲೇಲೆ ಕೋತೀನ ಇಡಿಯೋ ಕಾಂತ ಬಂದ್ರು. ಈವಾಗೇನೋ ಕೋತಿಗೆ ಕೊಂಚ ಬಯ ಉಟ್ಟು. ಅಲ್ವೇ ಟೀಮ್ ಬೇರೆ ಅತ್ತಿವ್ವು ಆಗೋಯ್ತಲ್ಲ. ರೇಲ್ ಅತ್ತೋದೇ ವಾಸೀಂತ ರೇಲ್ ಮೇಲತ್ತೊಂಡ್ತು. ತನ್ನ ಟಾಪ್ ಸೀಟೇಲೆ ಕುಂತೊಂಬುಟ್ಟು “ಉಂ ಓಗ್ಲಿ ರೇಲು” ಅಂತು. ರೇಲು ಅಳ್ಳಾಡೊಲ್ಲ “ಜಲ್ದಿ”—ಅಂತ ಗದಸ್ತು ಕೋತಿ. ರೇಗ್ಬಿಟ್ಟು ನಾಲಕ್ ಒದೆ ಬೇರೆ ಕೊಡ್ತು. ಪರಚ್ತು. “ಅಟ ಮಾಡ್ತಿದೀಯಾ”—ಅಂತ

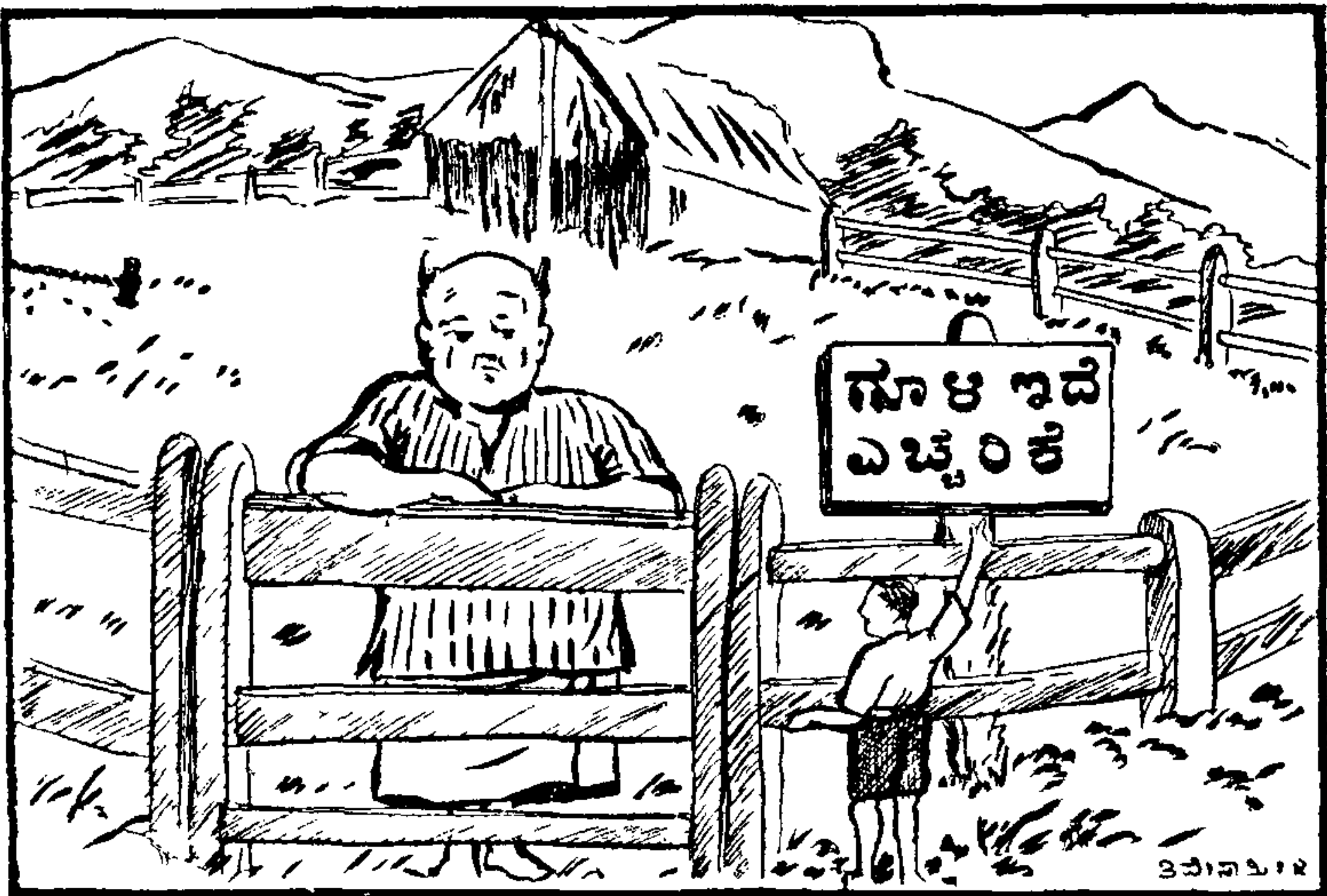
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಚ್ಚು. “ಎನ್ ದೆವ್ವ ಬಡ್ತಿದಿದೆಯಾ ನಿಂಗೇ” ಅಂತ ಬೈಗೊಳ್ ಜೇರೆ ಸುರೀತು. ಈಟೊತ್ಗೆ ಪೋರ್ಚುಗ್ಗು ಸುತ್ತಾಕೊಂಬುಟ್ಟು. ರೇಲ್ ತನ್ನಾತು ಈ ಟೀಸನ್ನಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೇಳೋದಿಲ್ಲಾಂತ ಕನ್ನೇ ಕೋತಿಗೆ? ತಪ್ಪಿಸೊಂಡು ಓಡೋ ಯತ್ನಾ ಮಾಡ್ತೆ ಕುಂತಲ್ಲೇ ಕುಂತೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ಜನ ಗೊಳ್ಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಸ್ತ ಕೊಟ್ಟು ರೇಲ್ ಓಡೋಗತ್ತೆ-ತಾನೆ ತಪ್ಪೋತೀನಿ ಅಂತ ಅದ್ವೈ ದ್ವಡ ವಾಪ!

ಆದ್ರೆ ಏನೇಳೋದು. ಆಳ್ ರೇಲು ಕದಲ್ಲಲ್ಲ. ಪೋರ್ಚುಗ್ಗು ಕೋತೀನ ಇಡದ್ಬುಟ್ಟು. ಅದಕೊಂದ್ ವದೆ ಕೊಟ್ಟು ಪವ್ವೇಗ್ ನಾಕ್ ಬಾರ್ಲಿ, ಕಾಣ್ ನ್ ಕೇಲು, ಮುರ್ಡಾಕೆ, ಅಗ್ಗಲ್ಲಿ ಬಿಗ್ಗು ಎಳೊಂಡೋದ್ರು...!”

“.. ಮುಂದೇನಾಯ್ತೋ, ಪಾಪ, ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರದ್ ಕೋತಿ ಆವಸ್ತೆ” — ಅಂದ ಸಿವಣ್ಣ — ಕತೆ ಮುಗಿಸಿಟ್ಟು, ಜೇಬ್ಬಿಂದ ಒಂದನ್ನಾಲ್ಕು ಗೇರುಪೊಪ್ಪ ತೆಗದು ನನ್ನ ಕೈಯಾಗ ತುಡ್ಡಿ “ಲೇಟಾಯ್ತಪ್ಪೋ, ಗುಟ್ಟಳೇಗೆ-ನಮ್ ಆತ್ತೇ ಮನೇಗೆ ಓಗ್ಗಿಟ್ಟು ಬರ್ತೀನಿ, ನಾಳೆ ಸಿಕ್ತೀನಿ” — ಅಂತ ಬೈಸ್ಕಲ್ ಅತ್ತಿಟ್ಟು ಓಗೇಬಿಟ್ಟು ಸಿವಣ್ಣ.

ಗೇರ್ ಪೊಪ್ ಬಾಯಲ್ಲಾಕ್ತಾ, ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರದ ಕೋತೀನ ನೆನಸ್ತಾ ನಡದೆ. ಕೋತಿ ಸಮಾಚಾರ ತಮಾಸೇನೆ ಅನ್ನಿ. ಆದ್ರೂನೂ ನಮ್ ಪಾಡು — ನರಮನ್ನರ ಪಾಡು — ಏಕೊಂದ್ಲ ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರದ ಕೋತೀ ಕತೇಲಿರೋ ಸಮಾಚಾರಾನೇ ಅಲ್ವೆ?

— ಅಳ್ಳಿ ಗಮಾ.



ನನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ

ಯಾವುದಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನೊಳಗೆ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ತುಂಬ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಗುಮಾಸ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆ ಕಟಕಟಿಗಳು ಹೆದರಿಸುತ್ತವೆ; ಹಣದ ನೋಟವೇ ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತವೆ;

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ, ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನಾನೊಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಇದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕೇ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ವೆಂದು ಬಗೆದೇ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒಳಗೆ ನುಸುಳಿ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ ಕಡೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದೆ. ನಾನಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು.

‘ಅಕೌಂಟೆಂಟ್’ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ದ ಕಟಕಟಿಯ ಬೂತಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದೆ. ಅವನೋ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದ, ದೆವ್ವದಂತಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೇ ನನಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ನನ್ನ ದನಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿದಿತ್ತು.

“ಮ್ಯಾನೇಜರವರನ್ನು ನೋಡಬಹುದೇ ನಾನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ‘ಒಬ್ಬನೇ’ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದೆ ನನಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ. ಏಕೆ ‘ಒಬ್ಬನೇ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.

“ಧಾರಾಳವಾಗಿ” ಎಂದ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್, ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಕರೆತಂದ.

ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಒಬ್ಬ ತಾಳ್ಮೆಯ, ಮನುಷ್ಯ. ನನ್ನ ಜೀವನೋಳಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗಂಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ.

“ನೀವೇ ಏನು ಮ್ಯಾನೇಜರ್”

“ಹೌದು”

“ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದೇ....” ಮತ್ತೆ ಏಕೆ ‘ಏಕಾಂತ’ ವೆಂಬ ಮಾತು ಬಂತೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರನು ನನ್ನ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿದ. ನನ್ನ ಬಳಿ ಏನೋ ರಹಸ್ಯ ವಿರಬೇಕೆಂದು ಬಗೆದಿರಬೇಕು.

“ಬನ್ನಿ.” ಎಂದು ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ರೂಮಿನೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಚಿಲುಕ ಹಾಕಿದ.

“ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ”....ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.”

ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕೂತೆವು, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತ. ನನಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ.

“ನೀವು ಗುಪ್ತಚಾರರ ಕಡೆಯವರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ....” ಎಂದ.

ಅವನು ನಾನೊಬ್ಬ ಗುಪ್ತಚಾರನೆಂದು ನನ್ನ ರಹಸ್ಯಮಯ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಅವನೇನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ ಕೃಟುಕೊಂಡಿತು.

“ಇಲ್ಲ....ಆ ಗುಂಪಿಗೇ ಸೇರಿದವನಲ್ಲ....” ಎಂದೆ.

“ನಿಜ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಗುಪ್ತಚಾರನಲ್ಲ...ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು....”

ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಸಿರಾಡಿದ, ಅದರೂ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ. ಈಗ ಅವನು ನಾನೊಬ್ಬ ಭಾರೀ ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದ.

“ಬಹಳ ತುಂಬ ಹಣವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.”

“ಸುಮಾರಾಗಿ ಬಹಳವೇ....ಈಗ ನಾನು ಐವತ್ತಾರು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.”

ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಎದ್ದು, ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ. ಅಕೌಂಟೆಂಟನ್ನು ಕರೆದ. “ರಿ.... ಮಿಸ್ಟರ್....ಇವರು ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ರಿಸಿ....ನಮಸ್ಕಾರ”

ನಾನೆದ್ದೆ. ಸಕ್ಕದ ದೊಡ್ಡ ಉಕ್ಕಿನಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು.

‘ನಮಸ್ಕಾರ’ ಎಂದು ನಾನು ಅದರೊಳಗೆ ನುಸುಳುವಮುನ್ನವೇ, ಅವನು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಬಾಗಿಲು ತೋರಿಸಿದ, ಕಟುಕತೆಯಿಂದ....

... ನಾನು ಅಕೌಂಟೆಂಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಹಣದ ಗಂಟಿನಿಂದ ಏನೋ ‘ಮ್ಯಾಜಿಕ್’ ಮಾಡುವವನಂತೆ ನಿಂತೆ.

ನನ್ನ ಮುಖ ತುಂಬ ಬಾಡಿತ್ತು.

“ಇಲ್ಲೇ .. ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿ ...”

ಅವನು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೊಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ.

ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಕಾಗದದ ಚೂರಿನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು, ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬರೆಸಿದ. ಪುಸ್ತಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರುಜು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ನನಗೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಹರಿಯಿತು ...

“ಈಗ ನನ್ನ ಹಣ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಆಯಿತೆ” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ ನಡುಗು ದನಿಯಿಂದ.

“ಹೌದು” ಅವನೆಂದ.

“ಮತ್ತೆ ನಾನು ಹಣ ತೆಗೆಯಬೇಕು” ಎಂದೆ.

ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ ಈಗಿನ ಖರ್ಚಿಗೆಂದು 6 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆಯುವುದೆಂದಿತ್ತು. ಯಾರೋ ನನಗೊಂದು ಚಿಕ್ಕನ ಪುಸ್ತಕಕೊಟ್ಟರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುತ್ತ ಇದ್ದ ಜನ ನಾನೊಬ್ಬ ಅಸಹಾಯ, ರೋಗಿಷ್ಟು ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ನಾನೇನೋ ಬರೆದು ಒಳಗೆ ತೂರಿದೆ. ಅವನು ಓದಿದ.

“ಏನು ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಬೇಕೇನು?” ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ. ಆಗ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ನಾನು ಆರಕ್ಕೆ ಬದಲು ಐವತ್ತಾರೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೆ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಎಲ್ಲ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು.

ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಾನೇ ಮಾತಾಡಿದೆ.

“ಹೌದು-ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ”

“ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೀವು ಹಣವಾಪಸ್....”

“ ಪ್ರತಿ ಕಾಸೂ ”

“ನುತ್ತಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ”

“ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು; ನನಗೆ ಏನೋ ಅವಮಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಣ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವರು ಬಗೆದಿರಬೇಕೆಂದು. ನಾನು ಕೋಪಿಷ್ಟನಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದೆ:

“ ಹಣ ಹೇಗೆ ಬೇಕು ” ಅವನಂದ.

“ ಆ... ”

“ ಹಣ ಹೇಗೆ ಬೇಕು? ”

“ ಓ ”—ಅದರರ್ಥ ತಿಳಿದು “ ಐವತ್ತರ ನೋಟು ಕೊಡಿ ” ಎಂದೆ

ಅವನು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ನೋಟೊಂದು ಇತ್ತ.

“ ಮತ್ತು ಆರು? ”

“ ಆರು ” ಎಂದೆ.

ಅವನು ಕೊಟ್ಟ. ನಾನು ಬೇಗ ನಡೆದೆ. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹುಚ್ಚು ನಗೆಯಾಟ ಕೇಳಿಸಿತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿಡಲಾರೆ. ನನ್ನ ಜೇಬು, ನನ್ನ ಚೀಲ—ಇವೇ ಸಾಕು ನನ್ನ ಹಣಕ್ಕೆ.

—ಬೆಳತೂರಕರ್.

[ಅಯ್ಯಾ! ಈ ಲೇಖನದಿಂದ ಸ್ವೀಫನ್ ಲೀಕಾಕ್‌ಗೆ ಅವಮಾನವಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೈಯಬೇಡಿ]



===== ಭೀಷಣ ಭಾಷಣಾವಸಾನ =====

ಸಹಿಸಲಾಗದು ..ಸಹಿಸಲಾಗದು ಇನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದು. ಸ್ವದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ! ಇನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದು ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇಗನೆ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕು ..

(ಕರತಾಡನ)

.. ನಾಳೆಯೇ ಬಗೆ ಹರಿಯಬೇಕು. ನಾವು ದಂಡೋಪಾಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಕೂಡಲೆ ಬಗೆಹರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು....

(ಕರತಾಡನ)

....ಗಾಂಧಿ ಏನೇ ಹೇಳಿರಲಿ, ನೆಹರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ—ನಾವು ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದರೆ ಆಗದು ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಅಂತ ಬಡಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸವಾಗದು....

(ಕರತಾಡನ)

....ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗದು....ದಂಡೋಪಾಯವನ್ನೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು....ದಂಡ ನೀತಿಗೇ ಶರಣೆನ್ನ ಬೇಕು. ದಂಡಯಾತ್ರಿ ಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು....

(ಕರತಾಡನ)

ಯಾರ ಬೆದರಿಕೆ ನಮಗೇ ಯಾರಿಗೆ ನಾವು ಬಾಗಬೇಕು.? ಆಕ್ರಮಣ ಶೀಲರ ಹುಟ್ಟಡಗಿಸೋಣ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಹುಟ್ಟಡಗಿಸೋಣ. ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಆಕ್ರಮಣ ಶೀಲರ ಹುಟ್ಟಡಗಿಸೋಣ....

(ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ)

....ಸ್ವದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ, ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಕಲರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ. ಸ್ವದೇಶ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತನುಮನ ಧನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಇಂದೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ....

(ಕರತಾಡನ....“ಕೇಳಿ....ಕೇಳಿ”)

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಕ್ತದ ಹೊಳೆ ಹರಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ. ದೇಶೀಯರೇ ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ....

(ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ)

... ಅಗೋ ನೋಡಿ, ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ!....ಏನೋ ಪುಟ್ಟಮರಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತೆ? ‘ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧ ನಾನು’—ಅನ್ನುತ್ತೀಯೆ ತಾನೆ? ಹಾಗಿರಬೇಕು! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಆತ್ಮಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು....

(ಕರತಾಡನ—‘ಕೇಳಿ....ಕೇಳಿ’)

....ನಾನಂತೂ ನನ್ನ ಸಕಲ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನೂ ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರರನ್ನೂ
ಬಲಿಗೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಯಾವ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ನನ್ನ ಸತ್ತೀ
ಪುತ್ರರನ್ನು ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಲಿಗೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ....

(ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ)

“ಎನ್ನಾರ್, ನೀವೇನು ಮಾಡ್ತೀರಿ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ವಲ್ಲ ಸಾರ್!”
—ಅಂತ, ಮೂಲೇಲಿ ನಿಂತ ಪುಟ್ಟರಿ ಕಿರಿಚಿಬಿಡೋದೆ?

“ವನ್ಸ್ ಮೋರ್ ಪುಟ್ಟರಿ!”—ಅಂದ್ವಿಟ್ಟು ಕಿವುಡುಗೊಳಿಸೋ ಕರತಾಡನಕ್ಕೆ
ತೊಡಗೋದೆ—ಸಭಿಕ ಮಹಶಯರುಗ್ಗು ?

—ರಾಮಕೃಷ್ಣ.



== 'ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಡವೋ ಅಂದ್ರೆ' ==

ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೇಮ. ಐದನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚೌಲಮಾಡಿ, ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಶ್ರೀ ಓನ್ನಾಮ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಅವರ ತಾಯಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ಕಿಟ್ಟು! ಮಾವಯ್ಯನಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯೋಣ ಅವನು ಬಂದೇ ಬರ್ತಾನೆ ಅಂತ. ನನಗೂ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸೋಲುತ್ತದೆ, ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಆತ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಹತ್ತಿರ ಜಗಳ ಕಾದಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬರ್ತಾನೆ, ಏನಾದರೂ ಆಟದ ಸಾಮಾನು ತಂದೇ ತರ್ತಾನೆ ಚಿಕ್ಕರಾಮುಗೆ ಆಡುಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನ. ನಾವಿರೋ ಬಾಣಾವರದ ಕೊಂಪೇಲಿ ಕಸಪರಿಕೆ ಸಿಗೋದೂ ಕಷ್ಟ. ಅಂತ ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆ.

ಬುಧವಾರ; ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯನ ಮನೇಗೇ ಕರೆದುತಂದೆ. ಹಾಸಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಮೂರಡಿ ಉದ್ದ, ಒಂದಡಿ ಅಗಲ, ಅರ್ಧಡಿ ದಪ್ಪ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕಾರ್ಡುಬೋರ್ಡಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಕೈಲಿತ್ತು. ಓಹೋ! ಬಲು ಸೊಗಸಾದ ವಸ್ತು ಇರಬೇಕು ಚಿಕ್ಕರಾಮುಗೆ ಬಲು ಖುಷಿ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಗೆ ತಿಂದೆ.

ಮನೇಗೆ ಹೋದವು. ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯಾ! ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬಂದೋನು ಇದೇನು ಎನ್ನ ಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಾಚೂತಪ್ಪದೆ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಾಪಿನ ಎರಡು ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೂದಲನ್ನೇ ಗಂಟು ಹಾಕಲೂ 'ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ವಿಭೂತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಬಲು ಹುಷಾರಿ ಆಸಾಮಿ. ನಮ್ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮನ ಮಗ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಗೋ ವಯಸ್ಸಿನ ಬೆಳೆದ ಮಗಳಿದ್ದಾಳೆ.

ಅವನ ಹೋಮ ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ತು. ಶ್ರೀ ಓನ್ನಾಮವನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ಅಕ್ಕಿ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಬರೆಸಿದರು. ಅಂದಹಾಗೇ ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಅಂತ ಹೀಗೆ ಬರೀ ಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ನನಗೂ ಮರೆತೇ ಹೋಗಿತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂದೇ ಬರೆಯೋದು ಅಂತಿದ್ದೆ.

ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಓದಿಸಿದಳು. ನಾನು ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯನ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನೂ ಹಾಗೇ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡಿದಳು.

ನಮ್ಮತ್ತೆ ಕೂಡ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡಿದಳು. ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನೇ ಇದ್ದಾನೆ! ನಾನು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಸುಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾವಯ್ಯನೋರೆ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತು ಓದಿಸೋದೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಹಿರಿಯರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು ಅಂದರು.

‘ಓಹೋ! ಖಂಡಿತವಾಗಿ. ಮುಂದಿನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ’ ಅಂದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ.

ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಪುಣ್ಯ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಆ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಅನ್ನೋದು. ನಾವು ಮೂರು ಜನವೇ ಕೈ ಕೈ ಹಿಡುಕಿಕೊಂಡು, ಏನಿರಬಹುದು ಎನ್ನೋ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮುಪ್ಪಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆವು.

ಊಟವಾಯಿತು. ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಆಯಿತು. ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ಬಾಗಿಲ ತನಕ ಕಳಿಸಿ ಬರೋಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಮೊಣಕೈಯನ್ನೇ ತಲೆದಿಂಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆಗಲೇ ಗೊರಕೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ!

ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ! ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯೇ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇನೋ! ಮೆಲ್ಲಗೆ ಒಂದು ತಲೆದಿಂಬು ಕೊಡವ್ವಾ! ಅಂತ ನಮ್ಮತ್ತೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಹೀಗೇ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡಲಿ ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಅದರಲ್ಲಿರೋ ಮರ್ಮನಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಮಣ್ಣ ಬಂದ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರೇಷ್ ಅಂಗಡೀಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತೇ ಕಡೆಯದಿನ. ಈ ವಾರದ ರೇಷ್ ತರುಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಚೇರಿಗೆ ರಜಾಕ್ಕೆ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಸರವಾಗಿಲ್ಲ. ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀನು ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ ಅಂತ ಬಂದೆ. ಎಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳಿದ. ಅವನಿಗೆ ಕೈಕಾಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು, ಅಡಿಗೆ ಮನೇಲಿ ಎಲೆ ಹಾಕಿಸಿ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಬರೋಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಎದ್ದು ಕೂತಿದ್ದ. ಶಾಮಣ್ಣ ನಾನು ಅವನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಿಗೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆವು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುದ್ದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ. ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ. ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ಕೂಡ ಇವನ ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋದು ಅಂತ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಐದುಗಂಟೆ ಆಯ್ತು. ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆ ಇದರ ಗಲಾಟೆ, ಅಂದರೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ

ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ನಮ್ಮತ್ತೆ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ನೆರೆಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡಾರು ಅಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿ, ಹಬ್ಬದೂಟ ಮಾಡಿದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಂದರೆ ಮೈಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಆಧ್ಯಾಯ ಬರೆದು, ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಕೂತಿದ್ದ ಚಾಪೆ ಒಳಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಮುಕ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ನಾವೂ ರಸ್ತೆ ತುದಿ ತನಕ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಅಂಜನೇಯನ ಗುಡಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದೆವು.

ಎಳುವರೆ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆವು, ಬಂದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಹಸೆ ಮೇಲೇ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ.

ಕಿಟ್ಟು ಮಾನಯ್ಯ ತನ್ನ ಕಾರ್ಡುಬೋರ್ಡ್ ವೆಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಚಿಕ್ಕರಾಮು ತಲೆ ತಡವರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ. ನೋಡು ಚಿಕ್ಕಾಮು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೈಲಿದೆ. ಅದು ಓಡುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದೀಪ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಕೆಂಪು ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ದೀಪ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಈಗ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ದೀಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಲಿ ಅಂತಲೇ ಈಗ ನಿನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ.

ಆಗ ನಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನವಾದರೂ, ರೈಲು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನೋ ಕಾತುರ.

ಬೇಗ ಬೇಗ ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಊಟಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟೊವರೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಜಾರಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆವು.

ಕಿಟ್ಟು ಮಾನಯ್ಯ ವೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿದ. ರೈಲನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಹೇಗೆ ಓಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನೋದೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳು ಅಂತ ನನಗೆ ಅವುಣೆ ಕೊಟ್ಟು.

ಕಂಬಿ ಕೂಡಿಸಿದ. ಚಿಕ್ಕ ರಾಮು ಬಲಗೈ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ. ಕಂಬಿ ಕಳಚಿ ಕೊಂಡಿತು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಚಿಕ್ಕರಾಮೂನೂ ಕೈ ಹಾಕಿದ. ಕಿಟ್ಟು ಮಾನಯ್ಯನೂ ಕೈ ಹಾಕಿದ.

“ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಡಾಪ್ಪಾ” ಅಂದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾನಯ್ಯ.

ಕಂಬಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಕೈಮರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕೈಮರ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಅದರ ತಳದ ಸ್ಕ್ರೂ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಿಟ್ಟು ಮಾನಯ್ಯ. ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಎಡಗೈ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಡೈವರು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯನ ಎಡ ಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಏರಿತು. ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಎಡಗೈ ರೂಡಿಸಿದ. ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಕೆನ್ನೆಗೆ ತಾಕಿತು ಆದರೂ ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಅಳಲಿಲ್ಲ. ಆಶೆ ತನ್ನ ರೈಲು ಅಂತ.

“ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಡ” ಅಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ” ಅಂದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ.

ರೈಲುಗಾಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ತಂತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಟ ರಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೂ ರೈಲು ಗಾಡಿ ಹೊರಡಲೇ ಒಲ್ಲದು.

ಎಲ್ಲಿ ಆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡು ಅಂತ ಎದ್ದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ. ಹಿಂದೆಯೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕರಾಮು. ಡಬಕ್ಕುಂತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. ತಲೆಲ ಬೋರೆ ಬಂತು ಚಿಕ್ಕರಾಮೂಗೆ ಆದರೂ ಅಳಲೇ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೈಲು ಓಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲವೇ!

“ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಡ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸರ್ತಿನೋಹೇಳೋದು” ಅಂದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ.

ಪುಸ್ತಕ ಅವನು ಓದಿದಾಗ ನಾನು ರೈಲನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಕೈಹಾಕಿದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಓದಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಸರಿಮಾಡೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಓದಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದ. ತಿರುಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದ. ತಿರುಗಿ ನಾನು ಕೈ ಹಾಕಿದೆ.

ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಡ ಅಂತ ನಿಂಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂದ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ನನಗೆ— ಮುಖ ಮಡಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ನಾನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದೆ.

ಆ ಸಲ ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯ ಸ್ಪಿಚ್ ಹಾಕಿದಾಗ ರೈಲು ದಿಟವಾಗಿಯೂ ಓಡಿತು ಹಸಿರು ಕೆಂಪು ದೀಪ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು—ಆ ರೈಲು ಕೂಗೋದು ಒರಕೊಡ.

ನಮ್ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮಾಕೆ ನಾನು ಕಿಟ್ಟು ಮಾವಯ್ಯನೋಡಿ ನೋಡಿ ಋಷಿಯಾಗಿ ಸುಸ್ತಾದೆವು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರೋವಾ ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದನಿಕೂಡಿಸಿದೆವು.

ಆಗಲೇ ನನಗೆ ನೆನಪು ಬಂದಿತ್ತು

‘ಎಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕರಾಮು! ಚಿಕ್ಕರಾಮು! ರೈಲು ನೋಡು ಓಡ್ತಾ ಇದೆ! ನಿನ್ನ ರೈಲು ಎಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಓಡ್ತಾ ಇದೆ. ನಿನಗಿಂತ ಜೋರಾಗಿ ಓಡುತ್ತೆ’ ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ.

‘ಎಲ್ಲಿ ಅಂದ್ರೆ ಚಿಕ್ಕರಾಮು ಅಂತ ನನ್ನಾಕೆ ಗಡಬಡಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದಳು- ಎಲ್ಲೇ ಮಗು ಅಂತ ನಮ್ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಸಹಜವಾಙ್ ಹೂಂಕಾರ ಮಾಡಿದಳು

ಹುಡುಕಿದರೆ ಹಜಾರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟುಚೀಪುತ್ತ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡೋ ಏನೋ ಹುಸಿನಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಚಿಕ್ಕರಾಮು

== ಮದುವೆ ಅಣಿ ==

ಅನುರೂಪನಾದ, ಹೆಚ್ಚು ತ್ರಾಸುಕೊಡದ, ಅಳಿಯ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಎರಡು ಖರ್ಚೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು, ಎಂದರು ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು. ನಿಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ನೀವು ಮಾಡೇನಾಡ್ತೀರಿ; ಹೀಗೆಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನೇನು ಹೆಡ್ಡರೇ? ಎಂದು ಒಗ್ಗರಣೆ ಬೇರೆ ಹಾಕಿದರು. ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿದೆ. ಮದುವೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೂ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕುಂಟಿತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬರ ಬೇರೆ ಹಾಕಿದರು.

ಕಿಟ್ಟು ದಿನಾಲೂ ಅಂದಾಜುಪಟ್ಟ ಬರೆದಿದ್ದೂ ಬರೆದಿದ್ದೇ! ಬರೆದಿದ್ದನ್ನೂ ಹೊಡೆದಿದ್ದೂ ಹೊಡೆದಿದ್ದೇ! ಅಷ್ಟು ಬಾಳೆಲೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೇನೇ? ಅಷ್ಟು ವಿಳೇ ದೆಲೆ ಬೇಕೇನೇ? ಅದೇನು ಮನುಷ್ಯರೋ ಮದುವೆಗೆ ಬರೋರು ಆಡುಗಳೋ! ಅಂತ ಕಿಟ್ಟು ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡಿದರೆ.

“ಒಂದು ಮಗಳ ಮದುವೆ ಮಾಡೋದು! ಒಂದು ವಜ್ರವಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕೆಂಪಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಗೀತವಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದಿನದ ಮದುವೆ ಮಾಡೋದು, ಅದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ!! ನಮ್ಮಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಅಂದ್ರೆ ” ಅಂತ ಕಿಟ್ಟು ಆಕೆಯ ಅನುಪಲ್ಲವಿ.

ಈ ತಾಳದಲ್ಲೇ ಮದುವೆಯ ಏರ್ಪಾಡೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯಿತು. ಕಿಟ್ಟು ಮನೆ ಬೆಲೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರಾಗಿತ್ತು ಅವ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ೬ ಸಾವಿರ ಸಾಲಕೊಡಲು “ಹ್ಲಾ” ಅಂದರು. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜವಳಿ. ವರೋಪಚಾರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ. ಊಟ ತಿಂಡಿ ಚಪ್ಪರ ಇತ್ಯಾದಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ. ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆಗೆ ೫೦೦, ಹುಡುಗಿಗೆ ೫೦೦, ಮಿಕ್ಕಾ ಮೇಲು ಖರ್ಚಿಗೆ ೧೦೦೦ ಇರಲಿ ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ, ಕಿಟ್ಟು

“ಏನೂ ಅಂದರೆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಏನೂರು ಅಂದರೆ ಏನು ಕಾಗೆ ಭಂಗಾರದ ಒಡವೆ ಹಾಕ್ತೀರಾ! ಅಥವಾ ಜರ್ಮನ್ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೆ ಕೊಡ್ತೀರಾ!” ಎಂದು ಲೇಗಿ ದಳು ಕಿಟ್ಟು ಆಕೆ.

“ಅಲ್ಲವೇ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಅಂತ ತಿರುವತಿ ದೇವರಿಗೆ ಮುಡುಪು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಮದುವೆಗೆ ಅಂತ ಕಟ್ಟಿದನಲ್ಲಾ! ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆಯೇ! ಮೇಲೆ ಏನೂರಾದರೆ ಸಾಲದೇನೇ” ಅಂತ ಕಿಟ್ಟು ಗೋಗರೆದ—ಅರ್ಧಜೀವಿಯಾಗಿ—

“ಅಲ್ಲಾ ಅಂದರೇ! ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಗೋವಾಳದ ಆ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯನ್ನೂ ನಾನೇನು ನಮ್ಮಷ್ಟನ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದೆ ಅಂತಲೇ! ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ, ಬಾಗಿನಕ್ಕು ಉಂಡೆ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಬೀಗರ ಮನೇಲಿ ಇಡೋ ಸಾಮಾನು, ಮನೆದೇವರ ಸೀರೆ, ಇಹ

ಕೈಲ್ಲಾ ಮುನ್ನೂರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ಧಾರೆ ಎರೆಯೋಳ ಸೀರೆಗೆ ಅಂತ ನೂರೈವತ್ತು ಖರ್ಚು ಆಯಿತು. ಬರೀ ಕೈಲಿ ಧಾರೆ ಎರೀಬಾರದು ಅಂತ ಒಂದು ಜತೆ ತಂತೀ ಹಾಗಿರೋ ಬಳೀ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂರು ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ, ಮನೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮನೇಲಿ ಓಡಾಡುಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರಲಿ ಅಂತ, ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ “ಜೇಟ್” ಕಟ್ಟಾ ಇದ್ದೀನಿ ಅಂದ್ರೆ. ಆ ಜೇಟ್ ಹಣ ಬರ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಹುಡುಗೀಗೆ ಒಂದು ಎಳೆ ಸರಮಾಡಿ ಹಾಕೋಣ ಅಂತಿದೀನಿ, ಮಗು ಆಗೋತನಕ ಇವಳ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿರಲಿ, ನಂತರ ಅದರ ಕತ್ತಿಗಾಗುತ್ತೆ ”—ಅಂದಳು.

“ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೋಳು-ಧಾರೆ ಎರೆಯೋನಿಗೆ, ಅಂತ ಒಂದು ಜತೆ ಸಂಚೆ ತೋಗೋಬಾರದಾಗಿತ್ತೆ. ಸಂಚೆ ಇಲ್ಲದೆ ಚಡ್ಡೀಲೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯೋದು ಕಾಣೆಯಾ ನೀನು, ಚಡ್ಡಿ ಹಾಕೊಂಡು ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ, ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರದೋ ಕದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅಂತ ಜನ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದ ಕಿಟ್ಟು.

ಈ ಪ್ರಲಾವನೆಯೇ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಉದಯರಾಗ ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಟ್ಟುವಿನ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ ಬಿರಿದು ಹೋಯಿತು:—ಷಿಷಾ ಅಂದರೆ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ ಅಲ್ಲ ! ಅದೊಂದು ಸೀರೆಯ ಮಾದರಿ, ಟಫೇಟಾ ಅಂದರೆ ಹೋಟಲಲ್ಲ ! ಅದೊಂದು ತರಹಾ ಬಟ್ಟೆ.—ಟಿಷ್ಯೂ ಅಂದರೆ ಚರ್ಮವಲ್ಲ ! ಅದೂ ಒಂದು ರಖಂ ಸೀರೆ ಒಟ್ಟೆ—ಒಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕೋ ತರಹ ಬಟ್ಟೆ-ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಟಿಷ್ಯೂನೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಅಂತಹ ಬಟ್ಟೆ. ಜಾರ್ಜೆಟ್ ಅಂದರೆ ಜಾರ್ಜಿನ ಕಿರಿಮಗುವಲ್ಲ ! ಅದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೀರೆ—ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಅಂಚು, ಹೆರಳೇಕಾಯಿ ಸೆರಗು, ಚೀಪೇಕಾಯಿ ಒಡಲು, ಪಡವಳಕಾಯಿ ಸೆರಗು, ಹೀಗೆ ತರಕಾರಿ ಹೆಸರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೀರೆ ರೌಕೆಯದೇ. ಕನಕಾಂ ಬರೀ, ನೀಲಾಂಬರೀ, ಇವೆಲ್ಲಾ ರಾಗದ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಾ ಸೀರೆಯ ಬಣ್ಣಗಳು—ರೈಲು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಇವೆಲ್ಲಾ ಚವ್ವಲಿಗಳ ನಮೂನೆಯ ಹೆಸರುಗಳು—ಇತ್ಯಾದಿ. ಇತ್ಯಾದಿ—

ಪ್ರಕೃತಿಯ ರೌದ್ರ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಡುವ ತೊಡುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ ಎಂದು ಕಿಟ್ಟು ಕಂಡು ಕೊಂಡುದು ಆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ!!

ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು.

ಪುರೋಹಿತ, ವಾಲಗದವ, ಅಡಿಗೆಯವ, ಪಾತ್ರೆಯವ, ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳು—

ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ, ಕಳಿಸುವವರ ವಿಳಾಸ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳು. ಹೀಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಅಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಿಟ್ಟು ಮೂರು ವರ್ಷ ಮುಸ್ತಾದ.

(ಎ ಐ. ಆರ್ ಕೈಪೆಯಿಂದ)

ಹಿಂದಿರ ಹಟ

ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ತಗಡು ಹೊಡೆದು ತೇಪೆ ಹಾಕಿ, ಹೊಸ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು, ತಳ್ಳಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಬಸ್ಸು ಶದ್ಧ ತರಕಟಾಲು! ಮೂರು ಮೂರು ಮಾರಿಗೆ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತೆ. ಎಂಜಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ತೂತು; ಚಕ್ರಸೊಟ್ಟು, ಬ್ರೇಕು ಸಡಿಲ; ಬ್ಯಾಟರಿ ವೀಕ್ಯು, ಕಾರ್ಬರೈಟ್ ಖಾಲಿ; ಸೀಟೆಲ್ಲಿ ಹರಕು, ಸ್ಟೀರಿಂಗ್ ನಾಲಾಯಿಲು, ಇತ್ಯಾದಿ ವರದಿ ಬರೆದು, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಾಹೇಬರು, ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೋ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳು ಹಿಸಿ, ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದ.

ಹಾಕಿವ, ಎಂದರೇನು? ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ.

ಆದರೆ...ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬಸ್ಸನ್ನು ಅದೇ ಲೈಸೆನ್ಸೇ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನಡೆಯಿಸದೆ ಇಸ್ಕರೆ, ನಾನು ಗಂಡಸೆ?—ಎಂದು ಶಪಥ ತೊಟ್ಟೆ. ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಾರು ಮೂಗರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದೆ. ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ನಾಚಿಕೆ ಕೆಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ನಡೆಸಿ, ಏನಾದರೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಿತ್ತೆ, ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಬದಲಾಯಿ ಸುವುದು ದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹಟ ತೊಟ್ಟು, ಮಂಕ...ಲೋಕವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಯದು ಆತನಿಗೆ. ಬದುಕೋದಾರಿ ಅರಿಯ. ನನ್ನ ಕೈ ಎಷ್ಟು ದೂರಹೋಗ ಬಲ್ಲದು, ಎಂಬುದನ್ನರಿಯ.

ಆತನ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಆಖ್ಯೆರ್ ರುಜು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳದು, ಅಂತ ಪತ್ರಿ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಸರಿ! ಅವರಿಂದಲೇ ಆತನ ಆರ್ಡರನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗುಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ಮಾವ ಸೋದರಮಾವ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟು ಮೇಷ್ಟರು, ಅವರನ್ನು ಈ ಪದವಿಗೆ ಏರಿಸಿದವರು ಇವರುಗಳ ಲಿಸೆನ್ಸೆಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಹಲಕೆಲವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಪೈಕಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳ ಮಾವನ ತಮ್ಮನ ಅಳಿಯನ ಅಣ್ಣನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಶ್ರೀಮಾನ್.. ಯ್ಯ ನೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲವ ಎಂಬ ಗುಟ್ಟು ಹೊರಬಿತ್ತು. ಅವ ರಿಬ್ಬರೂ ಲಂಗೋಟಿಗಳೆಯರು, ಸಂಬಂಧೀಕರು, ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು, ಸದಾ ಊಟ ತಿಂಡಿ, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್‌ರವರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆ.

ಅವರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್....ಯ್ಯನವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು? ಅವರಗಳಸ್ಯ ಕಂಠಸ್ಯ...ಯಾರು? ಅವರ ನಂಟರಿಷ್ಟರ ಪೈಕಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಲು, ನಾನು ಅವರ ಹಳೇ ಫುಟ್ ಬಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಜನಾಬ್....ಲ್ಲಾರವರನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಶ್ರೀಮಾನ್....ಯ್ಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಶ್ರೀ ..ಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಜನಾಬ್....ಲ್ಲಾರವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ? ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನನಗೆ ಜನಾಬ್ ರವರು ತೀರ ಅಪರಿಚಿತರು.

ಹಿಡಿದೆ, ಜನಾಬ್ ...ಲ್ಲಾರವರ ಭಾವ ವೈದುನನ ಮೇಷ್ಟ್ವರೊಬ್ಬರನ್ನು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದೆ: ಜನಾಬ್.....ಲ್ಲಾರವರ ಮೊದಲ ನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಾಕು ತಂದೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ, ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಜಯಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ ಹೋಗಿ ಜನಾಬಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು; ಜನಾಬರು ಹೋಗಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್....ಯ್ಯನವರು ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳು ಆ ಹಾಳು ಆರ್ದರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು!

ಆಹ! ಎಂಥ ಸುಲಭೋಪಾಯ! ಆದರೆ, ಕಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಾ! ಆ ಸಾಕುತಂದೆಗೆ ಏನು ದರದು?—ನನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ, ಜನಾಬರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಹಳೇಗೇಗೋಲಾಕೀಪವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಶ್ರೀ ಯ್ಯ ನನ್ನ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದರೆ, ಅವನಿಗೇನು ಲಾಭ?

ಅಲ್ಲಿದಾಚೆ, ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೆಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಗತಿಗಾಗಿ! ಆ ಸಾಕು ತಂದೆಯ ತೀರ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ನೇಹಿತಯಾರು? ಯಾರಮಾತಿಗೆ ಆತ ಬಗ್ಗುತ್ತಾನೆ? ಯಾರ ಅಂಕುಶದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಬಿಳಿಸಬಹುದು?

ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅಲಿದಾಡಿದಾಗಲಿ ಅಂಕುಶ ಪತ್ತೆ ಆಯಿತು .. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳು! ಇಂಜಿನಿಯರ ಆರ್ದರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಈ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನೋ, ಆ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳೇ ಆ ಸಾಕುತಂದೆಯ ಗೆಳೆಯ!

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಸಾಕು ತಂದೆ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಸಿ, ಜನಾಬರನ್ನು ಜಗ್ಗಿಸಿ,....ಯ್ಯ ನವರನ್ನು ನೂಕಿಸಿ, .. ಆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮನ ತಿರುಗಿಸುವುದೊಂದೇ ಬಾಕಿ. ಅದೆಷ್ಟರ ಕೆಲಸ? ಮಾಡೇ ಮಾಡ್ತೇನೆ.

—ಕುಲಕರ್ಣಿ.



== ಶನಿವಾರದ ಸಂಭಾಷಣೆ ==

“ ಶನಿವಾರದ ದಿನ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದರೆ, ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಡಿದರೆ ಭಾನುವಾರ ಅದನ್ನೇ ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಸೋನುವಾರದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕಾಯಕಲ್ಪವಾದಂತೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಇರಬಹುದು. ಮುಂಬರುವ ವಾರವೆಲ್ಲಾ ದುಡಿಯಲು ನವ ಚೈತನ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ” (ಹೇಳಿಕೆ)

ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೇ ನಾನು ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಪೈಕ್ಟ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ ಕೆಲಸ ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ನನ್ನನೋಡು. ಜಬರ್‌ದಸ್ತಿಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ ನೋಡು ಎಂಬುವ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗೇ ಫೋನುಮಾಡಿದೆ.* ಮಾತಾಡುವಾಗ ನಾವೇ ಲೊಳ ಲೊಳ ಅಂತಿರ ಬೇಕು.* ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಆತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತಾಡಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆತ ಒಂದು ಪಂಜ್ಜಿಯನ್ನು ಪೂರಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು. ಇದೇ ಸುಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲತತ್ವ.

ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಶುರುಮಾಡಿದೆ.

“ಸ್ವಾಮಿ! ನಮಸ್ಕಾರ ನಾನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರೋದು”

“ನಮಸ್ಕಾರ ನಾನೂಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ”

“ನನಗೇಕೋ ಕೋಪಬಂತು. ನಾನು ಅವರನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಛುಡಾಯಿಸೋಣ ಅಂತ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ ಆತನೇ ಅದುಮುಕ್ಕೆ ಶುರು ಹಚ್ಚಿದನಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕೋಪ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಅಂತ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿದೆ.

“ಅಲ್ಲಿ! ನೀವು ಕಳಿಸಿದ ಬಿಲ್ ಬಂತು. ಹೆಸರನ್ನೇನೋ ತಪ್ಪು ಬರೆ ದಿದ್ದರೂ ಮಿಟರಿನ ನಂಬರನ್ನೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ ಆದರೆ ನೋಡ್ರಿ ಹೋದ ಸೋನುವಾರ ಅಳಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ತನಕ ಕೂಡ ದೀವ ಇತ್ತಿಲ್ಲ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿ ಹಣತೆ ಸಾಲ ತಂದು. ಪಕ್ಕದ ಮನೇಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಸಾಲ ತಂದಾ, ನಮ್ಮ ಮನೇಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ, ಅಳಿಯನಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡೋಹಾಗಾಯ್ತು ಎಲಿಕ್ಟ್ರಿಡೀಪದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗೀರು ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿರುತ್ತಾರೆಯೇ, ವಿನಹಾ ಹಣತೆ ಮಂಕು ದೀಪದಲ್ಲಿ ಮಂಕಾ ಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅಳಿಯ ಒಂದ ದಿನವೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ವಾಲೋ ಹಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಗಳವಾರ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆಗೆ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲು ಹೋದೆ—ಅವರಿಲ್ಲದೇ ಇರೋವಾಗ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಉರಿಸೋದು ಅಂತ.

ಅವರು ವರಾಂಡಾಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡೋ ಹೊತ್ತಿಗೂ ದೀಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕೋ ಹೊತ್ತಿಗೂ, ಮನೆ ದೀಪ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಆರಿ ಹೋಗೋವಕ್ಕೂ ಸರಿ ಹೋಯಿತು. ತುಂಬಾ ಜನರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಫೀಸರ ಆಕೆಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಹಚ್ಚಿ ದೊಡ್ಡಮಣಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಆಕೆ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆ ವಾಲೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯಾರು, ಒಂದು ಬಡ್ತಿ ದೊರೆಯ ಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ. ಆಫೀಸರಂದರು, ಬರಬಹುದು ಬೇಗ ದೀಪ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿ ಅಂತ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಅಂದರು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬಲ್ಬುಹಾಕಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವರಾಂಡಕ್ಕೆ—ಮನೆ ಫ್ಯೂಸು ಹಾಗಿರಲಿ, ಕಂಬದ ಫ್ಯೂಸ್ ಹಾಗಿರಲಿ ರಸ್ತೆತುದಿಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲಿ ಬರುತೆ ದೀಪ ಬಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಹೋಗೋಣ ಬನ್ನಿ ಅಂದ್ರೆ ಅಂದರು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ—ಇವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಕೋಪದ ಕಾರಣ. ನನ್ನಾಕೆ ಉಟ್ಟ ಹಸುರು ಚೌಕಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನೇ ಆಕೆಯೂ ಉಟ್ಟಿದ್ದರು. ನನ್ನಾಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ತರಹ ತುರುಬನ್ನೇ ಆಕೆಯೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದಳು. ತುರುಬಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಂಡೆ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಅಂಗಡೀಲಿ ತಂದಿದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು.

ವರಾಂಡಾದಲ್ಲೇ ತಾಂಬೂಲಾನ ನಿಂತಹಾಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೇ ಹೋದರು. ಆಗಲೇ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದು ಆಕೆ ಒಂದು ಕಾಲು ವರಾಂಡಾ ಹೊಸ ಲಿನ ಈಚೆ ಕಡೆ ಇತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲು ಆಕೆ ಕಡೇನೆ ಇತ್ತು.

ಬುಧವಾರದ ದಿನ ಹೇಗೂ ದೀಪ ಬಂದಿರೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಸರ್ಕೀಟು ಹೋಗಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ. ದೀಪ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಳಿಯ ಹೊರಟು ಹೋದರು ಅಂತ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಮಗಳೋ ಎಂದೆ. ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಅಳಿಯನ ಜತೆಗೇ ಅಂತ ವಿವರಣೆ ಬಂತು. ಸರಿ! ಹಾಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಕೊಂಡೆ ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮನೇಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಬಾಳುಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೈ ಬೇಗ ನೆಶ್ಯ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಂತೆ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನಾಕೆ ಬಾದಾಮಿ ಹಾಲು ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು. ಅರ್ಧ ಕುಡಿದೆ. ತಿರುಗಿ ದೀಪಹೋಯ್ತು.

ಶನಿವಾರವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆದೆ. ನನ್ನ ಮನೇಲಿ ಹಾಕಿರೋ ತಂತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಳೆಯದು. ಈಗ ಕರೆಂಟ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ. ಜೇರಿ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ. ಕೂಡಲೇ ಕರೆಂಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು.

ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಎಂದರೆ ಡಗಡಗ ನಡುಗುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಬುಡ್ಡಿ ದೀಪನೇ ಕ್ಷೇಮ ಅಂತ ಬರೋವಾಗ ಎರಡು ಚಿಮಣಿಬುಡ್ಡಿ ಎಣ್ಣೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲ ತಂದೆ.

ಹೋದವಾರವೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಗೋಳು ಹುಯ್ದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೀರಿ? ಆದರೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾರ ಶುರುವಾಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಛಾರ್ಜು ಐಮರೂಪಾಯಿ ತೆರು ಅಂತ ಬಿಲ್ ಕಳಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅದೇನು ಎದೆಗಾರಿಕೇನ್ರಿ? ನಿಮಗೇನು ಹೆಂಡಿರು ಇಲ್ಲವೇನ್ರಿ ಮನೇಲಿ ಹೆದರಿಸುಕ್ಕೆ? ನೀವು ಅಡಿದ್ದೇ ಆಟ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ

ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಛುಡಾಯಿಸಿದೆ.

“ಎನ್ರಿ ಕೇಳಿತ್ತೇನ್ರಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು” ಅಂದೆ.

‘ಆಜ್ಞೆ’ ಅಂತ ಯಾರೋ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡೋರು ಬಾವಿತಳದಿಂದ ಪಿಸುಮಾತಾ ಡಿಹ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು.

“ಅಲ್ಲಿ! ನಾನು ಮಾತಾಡ್ತಿರೋದು” ಎಂದೆ.

“ನಮಸ್ಕಾರ ನಾನೂ ಸಾಹೇಬ್ರೇ! ಏನು ಜೀಕಾಗಿತ್ತು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮೈಸೂರಿಂದ ಟ್ರಂಕ್‌ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಫೋನಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದೆ-ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳಿ” ಅಂದರು.

ರಿಸೀವರನ ಕುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಿವಿ ತಮಟೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ.

ಆದರೂ ಆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿದೆ ಅಂತೀರಿ! ಅವನ್ನೇ ಮೆಲಕುಹಾಕಿ ಭಾನುವಾರ ಕಳೆದರೆ ಮುಂದಿನವಾರ ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ!

—ಕುಮಾರ್

ಕೊರವಾವಲೋಕನ

ಈ ಮೋಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು—ಅಲ್ಲಾ! ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಯಾಕಾರೂ ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡವೋ! ಅದನ್ನಲ್ಲಾ ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾಸ ಅಂದ ಹಾಗೇ, ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತೆಗೆ ಅವಳಿಮಕ್ಕಳು ಆದಹಾಗೇ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಯಾಕಾದರೂ ಹೊರಡಿಸುತ್ತವೋ, ಭಗವಂತನೇ ಒಲ್ಲ!

ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕೊರವ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಭಾರೀ ತಲೆಯ ಎರಡೂ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಅದಮಿಕೊಂಡ.

ಅನನ ಮೊಗದ ಕಳೆನೋಡಿ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. “ಯಾಕೋ ಮಗನೇ! ಒಂದು ಥಂಡಾ ಸೋಡಾ ತರಿಸಲೇ” ಎಂದೆ.

ಶಿವರಾತ್ರಿಯು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಛಳಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ಎಂತ ಎನ್ನಲೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ಕೊರವನಿಗೆ ಥಂಡಾ ಸೋಡಾ ಕುಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು. ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ: ಅವನು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಕೆಂಪೇರಿ ಯಥಾರ್ಥವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದೇ!

“ಹಾಗಲ್ಲಾ! ಜನಕಾ! ನನಗೆ ಥಂಡಾ ಸೋಡಾಬೇಡ. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಬಾಬಾ ಬುಡನ್ ಕಾಫಿ ಬೇಕು. ತರಿಸುವುದಾದರೆ ತರಿಸು. ಅದು ಈ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ”

ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದ ಕೊರವ.

ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನೋಡಿದೆ. “ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಖುಣ ಮುಕ್ತನಾದ ನಾಯಕ ಶಿಖಾಮಣಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಇಂತಹಾ ಮೋಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೊರೆದು ಕೊಳ್ಳುವನು.” ಅದೇ ರೀತಿ “ಗರಡಿಗೆಳೆಯರ ಗಂಡ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಪಹಿಲ್ವಾನ್ ಭೀಮಯ್ಯನು ವಿರಾಟಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣುಮುಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಕತೆಯನ್ನು ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡಹುವನು” ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಹಾಗೇನೇ “ನಟಸಾಮ್ರಾಟ ನಟೇಶರಾಯನು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಂಟುವಂತಾದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಮೋಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸುವನು”

ಎಂದು ಓದಿದಾಗ ನನಗನ್ನಿಸಿತು ಎಲ್ಲರ ಮನೇ ದೋಸೆ ತೂತನ್ನೂ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಅಗೋಚರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಭಾವ ರಾಗ ಕೋಪೋದ್ರೇಕಗಳನ್ನೂ ಈ ರೀತಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವ, ಕಾಸಿನ ಆಶೆತೋರಿಸಿ ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವ ಈ ಮೋಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರನ್ನೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಸ್ವಾಲಿನ್ ಬಳಿಗೆಕಳಿಸಿ “ಪಟ್ನಾ” ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

‘ಆಪ್ತರಲ್ಲೇ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವ ಕಾಫಿ ತಂದಿಟ್ಟ. ಸೊಗಸಾದ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಬಟ್ಟಲು ತಟ್ಟೆ. ಕೈವಸ್ತ್ರ. ನೋಡಲು ಬಲು ಅಂದ. ಒಂದು ಗುಟುಕು ಬಾಯಿಗೆ ಸೇದ ಕೊರವ. ಕೈಯೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗನ್ನು ಕವಾಯ ಇಳಿಸಿ ಕೋತಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಆ ಕೋತಿ ಮುಖ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲುದೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೊರವ.

ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಭಾವಣೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಅಲ್ಲವೇ? ಆ ಬಟ್ಟಲು ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅವನು ರೋಷದ ಬಡಿಯುವ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಕಂಬಿಕಿತ್ತಿ ‘ಚೀಟ್’ ಆಡುವ ಕಾರಾಗಾರಕ್ಕೆ.

“ಚೀಟ್” ಆಡುವ ಗೃಹವನ್ನೂ ಇಸ್ಪೀಟ್ ಎಂದು ಹಿಂದೀಯರಂದರೂ, ತಲೆ ಯಾಡಿಸಿದರೂ ಅದು “ಅಪ್ರವೇಶ ಪ್ರದೇಶ ಕೊರವನಿಗೆ. ಅವನಿಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಗಳಿಂದರೆ ವಾಕರಿಕೆ.

*

*

*

ಮೊಸಳೆಯ ಕಣ್ಣೀರು ಅಂತ ಕೇಳಿರಬಹುದು ನೀವು. ಅಥವಾ ವಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಅಳಿಯ ಹೋದಾಗ ಅತ್ತೆ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟದ್ದೂ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಅದೇ ತರಹಾ ಮುಖ ವಾಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊರವ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿಯುವ ಪೌರ್ಣಮಿ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ.

‘ಯಾಕೋ! ಈ ಬಿಸಿಲು ಮಳೆ’ ಎಂದೆ.

“ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಯಾಕೋ ಕೆಂಪಗೆ. ಇನ್ನೂ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆರು ಗಂಟೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲೆಲ್ಲವೇ? ಅಫೀ ಸು ಕಛೇರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ? ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಇವತ್ತು ಶನಿವಾರ. ಸರ್ಕಾರಿ ದೊಡ್ಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಮಿಸ್ಟರ್ ಸಂಸತ್ ನೋಡಿದೆ ಅದಕ್ಕೇ ಕಣ್ಣು ಹೀಗೆ, ಉರಿ ಕೆಂಪು, ಉಷ್ಣ” ಎಂದೆ.

“ತೋಬಾ ತೋಬಾ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾನು ಭೂತಿ. ನಿನ್ನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನೂ ಅದೇ ವಾಕ್ಚಿತ್ರನೋಡಿದೆ ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ!” ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಅಲ್ಲನೋ ಅಷ್ಟು ತಿಳಿಯಲೆಲ್ಲವೇ? ಮಿಸ್ಟರ್ ಸಂಸತ್ ಯಾರು ಅಂತೀ! ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ. ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತು ಅಂದರೆ ಶ್ರೀ. ಅದರಲ್ಲೇ ವಾಸ

ಮಾಡೋನು ಅಂತ ಅರ್ಧ ಹೇಳಬೇಕೇ ನಿನಗೆ. ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕನ ಜಾಡೂ
ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ಮೋಸಹೋದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಂಸತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ತಲೆನೋವು
ಸಂವಾದಿಸಿದೆವಲ್ಲೋ! ಕಣ್ಣು ಇನ್ನೂ ಉರಿಯುತ್ತಲ್ಲೋ” ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಅಂದರೆ ಈ ಕೃತಕ ಕಣ್ಣೀರು ಕಳೆ ಏಕೋ?” ಎಂದೆ.

“ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ, ಮೊದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಾಸು
ಕೊಡದೆ ಹೋದೆ ಆ ಸಿನೀಮಾಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಾದ ಸೋಫಾದ ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಸುಖ
ವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದೆ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ “ಕೂಲ್ ಡ್ರಿಂಕ್” ಅಂತ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದನ್ನು
ಕುಡಿಯಲು ಎಚ್ಚೆತ್ತಾಗ ಚಿತ್ರ ನೋಡಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಕಾಡಣ ಬಿಸಿಲು ಮಳೆ,
ಸುಖ ದುಃಖ. ಅಧಿಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು, ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ವಂದ ಕಳೆ
ಮುಖದಲ್ಲಿ”

ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ.

—ಕೆರಳಿದ ಕೊರವನ ಮನೋಭಾವ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ?

•

•

•

ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಮಿ. ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಕಿ
ಸುತ್ತಲೂ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಆಟ ಆಡೋ ಹೊತ್ತು. ಸುಮಾರು
೯ ಗಂಟೆ. ಇನ್ನೇನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಿಂದ ಹೊರಟೆ. ವರಾಂಡ
ದಲ್ಲಿ ಕೊರವ ಚಿತ್ರಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ.

‘ನೋಡೋ! ಈ ಐಸೆನ್‌ಹೋವರನ ಚಿತ್ರ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ” ಅಂದ.
ಪೂರ್ಣ ಮಿಲಿಟರಿ ಪೋಷಾಕು ಹಾಕಿ ಸೊಂಟದ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕತ್ತಿ.
ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ ತನಕ ಅಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ
ಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದ ರಂಗು ರಂಗಿನ ಚಿತ್ರ.

‘ಎಲ್ಲಾ ಮಿಲಿಟರಿಯವರೂ ಹೀಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಕಣೋ’ ಎಂದೆ.

‘ಅವಕ್ಕಲ್ಲಾ ನಾನು ಇವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರ ನೋಡುತ್ತಲೂ
ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಇವತ್ತು ಶನಿವಾರ ಬರೋದು ಹೊತ್ತಾಗಬಹುದು
ಅಂತ ಅಡಿಗೆ ಮನೆತನಕ ಹೋಗಿ ವಿನಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಕೆ ಚಪಾತಿ ಒತ್ತುತ್ತಿ
ದ್ದಳು. ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ಹಿಡಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡು, ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾದರೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ—
ಶಾಂತಿ—ಅಂದಳು.

ಈ ಐಸೆನ್‌ಹೋವರೂ ಕೂಡ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಅಂತಲೇ ಪಲ್ಲವಿಹಾಡೋದು
ಕೇಳಿದ ಈ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿದಾಗ ಆಕೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು ಅದಕ್ಕೇ ನಿನಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ.
ಬೇಗ ಹೋಗೋಣ ಮನೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಇನ್ನರೆ ಶಾಂತಿ ಆಗ ಬಹುದು ನನಗೆ ಎಂದು
ಓಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು.

=====

ನಿಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಡಾಲ್ಡಾ ವನಸ್ಪತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ?

ಅಡಿಗೆಗೆ
ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದದ್ದು
ಶರ್ಟಿಗೆ
ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದದ್ದು
ಅದು ಸೀಲ್‌ಮಾಡಿದ
ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲೂ
ಹೊಸದಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ



ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಕ್ಕೆ ಡಾಲ್ಡಾ ಖರೀದಿ
ಮಾಡಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಆಹಾರಸದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ರುಚಿ
ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಡಾಲ್ಡಾವನ್ನು ಈ ದಿನವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ — ಶುದ್ಧ
ವಾಗಿ, ಹಸನಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಗಾಳಿಹೋಗದಿರುವ ಸೀಲ್
ಮಾಡಿದ ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಮಿತವ್ಯಯವಾದದ್ದು.

ರುಚಿಕರವಾದ ಅಮೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಉಚಿತ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಈ ದಿನ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬರೆಯಿರಿ

ದಿ ಡಾಲ್ಡಾ ಅಡ್‌ವೆಂಸರಿ ಸರ್ವಿಸ್

ಫೋಸ್ಟ್, ಬಾಕ್ಸ್ ನಂ. 353, ಬೊಂಬಾಯಿ, 1



ಡಾಲ್ಡಾ

10,5,2 ಮತ್ತು 1 ಪೌಂಡುಗಳ ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಎಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ : ಉಡುಪಿ, ದ. ಭಾರತ

ಸ್ಥಾಪನೆ : ೧೯೩೫

: ೦ :

“ ಕೆನರಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ” ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ.
ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಬೋನಸ್
ಹಂಚಿ, ಪಾಲಿಸಿದಾರರ ನಂಬಿಕೆ ಪಡೆದಿದೆ.
ಈ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದೇ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿ,
ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು
ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಿರಿ.

The Canara Mutual Assurance Co., Ltd.,

Head Office : UDIPI (S. India)

Estd. 1935

ಅಜಂತಾ ಚಿತ್ರಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೂರ್ಣಾರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸೊಬಗನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಅಜಂತದ ಕಲಾಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿರುವವರು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಈಗ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರಾಗಲು ತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಅರುಣವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಮುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಅರುಣ

ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗರ್ಭಶಯ ಟಾನಿಕ್. ಮುಟ್ಟು ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಧೆಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದು.

ಆಯುರ್ವೇದಾರ್ಶಮ, ಮದರಾಸು-೧೭.

ಮೈಸೂರಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಯಾರಿಕೆಗಳು

— ವಿವಿಧ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ —



ಮೇಜಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು—ಕಪ್ಪುಗಳು, ಸಾಸರುಗಳು
ಟೆಂಬ್ಲರುಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು, ಬೋಗಣಿಗಳು
ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಾಟಗಳಲ್ಲಿ.

ಶೃಂಗಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು—ಸೋಪುಗಳು, ಪೌಡರ್
ಡಬ್ಬಗಳು, ಕ್ಷೌರದ ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಮುಲಾಮು
ಡಬ್ಬಗಳು, ಬ್ರಿಲಿಯಂಟ್‌ನ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳು
ಇತ್ಯಾದಿ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು—ಕಟ್-ಔಟ್ಸ್, ಸೀಲಿಂಗ್
ರೋಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಷೇಡ್-ಕ್ಯಾರಿಯರ್‌ಗಳು,
ಎಲ್ಲ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸೈಜುಗಳಲ್ಲಿ.

ನಮೂನೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳು—
ಗಂಧದ ಕಡ್ಡಿ ದಾನಿಗಳು, ಮಾತ್ರೆ ಭರಣಿಗಳು,
ಶಾಯಿ ಕುಡಿಕೆಗಳು, ಸುಗಂಧದ
ದಾನಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

—o—

ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ

ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ

: : :

ಬೆಂಗಳೂರು-೨

“ಇದು ಸುಲಭ”

ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಲೆಟ್ ಸೋಪಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು
ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು”

ಎಂದು

ರಾಗಿಣಿ
ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ



“ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಲೆಟ್ ಸೋಪಿನಿಂದ ಮಾಡುವ ನಿಯಮಿತವಾದ
ಚರ್ಮದ ಉಪಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಲೇ
ತಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಲೆಟ್ ಸೋಪಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ
ಕ್ರಿಯೆಯು ನನ್ನ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು
ಮಾಡುತ್ತದೆ... ಹೊಸ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅಹ್ಲಾದಕರ
ವಾದ ಮೃದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ,” ಎಂದು ರಾಗಿಣಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಲೆಟ್
ಸೋಪು

ಸಿನೆಮಾ ತಾರೆಯರ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸೋಪು

369-50 KN





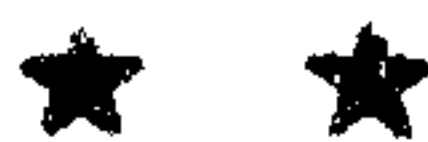
VITOFERRIN

HYGHE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLISWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್‌ಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟ್‌ಸಾರ, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.



ತಯಾರಕರು :

ದಿ ವೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್
ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3.

ಬೆಳ್ಳಗೆ
ಒಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ

ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ
ಒಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ

ಇದಕ್ಕೆ
ಸನ್‌ಲೈಟ್
ಸೋಪೇ ಕಾರಣ

ಬಡಿದು ಒಗೆಯದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು
ಜಿಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶ
ಮಾನವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ!



S 202-50 KN